

Jakten på den röda tråden-

inlärnin g genom dialog och aktivitetspedagogik utgående från LP2016

Marica Fagerholm-Åsten

Examensarbete

Utbildning till samhällspedagog

Utbildningsprogrammet för Medborgaraktivitet och ungdomsarbete

Åbo 2016

EXAMENSARBETE

Författare: Marica Fagerholm-Åsten

Utbildningsprogram och ort: Medborgaraktivitet och ungdomsarbete, Åbo

Inriktningalternativ/Fördjupning: Pedagogik

Handledare: Carolina Silin

Titel: Jakten på den röda tråden- inläring genom dialog och aktivitetspedagogik utgående från LP2016

Datum 4.5.2016 Sidantal 45

Bilagor 5

Abstrakt

I mitt handlingsbaserade examensarbete har jag arrangerat en temavecka, Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide, i Winellska skolan i november 2015. Skolans samtliga, 752 stycken elever, i årskurserna 1-9 deltog. Målsättningen med temaveckan var att såväl eleverna som lärarna skulle få uppleva skolan, skolgången och inläringen ur ett annat perspektiv än normalt.

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014, träder i kraft den 1.8.2016. Jag utgick från arbetssätten och bedömningen i den nya läroplanen, då jag planerade programmet. Jag utgick från aktivitetspedagogik och använde mig av 29 olika metoder för verksamhet och 5 stycken metoder för bedömning. En del av metoderna är sådana som jag använt tidigare och några har jag skapat själv.

Syftet med metoderna var att de skulle ge glädje och variation i lärandet, samt att de skulle bidra till att eleverna lär sig genom handling, samlärande och dialog.

Temaveckan utgick från följande ledord; språk, kultur, mångfald, tolerans, respekt, samhörighet, kreativitet och nyfikenhet.

Den teoretiska delen av arbetet belyser teorier kring samlärande och dialog för att dra paralleller till verksamheten och mina val av metoder.

Språk: Svenska

Nyckelord: Learning by doing, samlärande, dialog. LP2016, aktivitetspedagogik

BACHELOR'S THESIS

Author: Marica Fagerholm-Åsten

Degree Programme: Degree Programme in Civic Activity and Youth Work

Specialization: Pedagogy

Supervisors: Carolina Silin

Title: The breadcrumb trail - a method for fulfilling the new curriculum

Date 2016.05.04 Number of pages 45

Appendices 5

Summary

The basis for my bachelor's thesis was a project for a comprehensive school, Winellska skolan. I planned the programme for a theme week, Jakten på den röda tråden - med språk och kultur som guide, in November 2015. All of the school's 752 pupils participated. The purpose of the theme week was that the pupils and the teachers would get a chance to experience learning and the school in various and inspiring ways.

For the week I chose eight themes; language, culture, diversity, tolerance, respect, belonging, creativity and curiosity.

I created different methods for learning and I used the pedagogy of learning by doing as a guideline when I planned the programme. The activities as well as the theory in my Bachelor's thesis rely on the renewed curriculum that will be used from august 2016. I was especially focused on the work procedures and the appraisal in the curriculum.

The theory in my Bachelor's thesis is mostly based on peer learning and dialogue.

Language: Swedish Key words: Learning by doing, peer learning, dialogue, the renewed curriculum 2016, activity learning

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Syfte och mål	2
3	Begreppsdefinition	3
4	Teorier som stöder LP2016	4
5	Barn lär sig av varandra.....	4
5.1	Rätta förutsättningar skapar möjligheter till samlärande	5
5.2	Samarbete barn emellan.....	5
5.3	Pedagogens roll då barn lär sig av varandra	6
5.4	Samlärande i Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide	7
6	Dialog	7
6.1	Att samarbeta genom dialog	7
6.2	Dialog i klassrummet	8
6.3	Skillnaden mellan traditionellt och dialogiskt helklassamtal	9
6.4	Dialog mellan pedagog och barn	10
6.5	Dialog i Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide	10
7	Den nya läroplanen.....	10
7.1	Arbetsättet i LP2016.....	11
7.2	Fenomen i form av ledord under temaveckan.....	12
7.3	Utvärdering.....	12
7.4	Egna formativa metoder för utvärdering.....	13
8	Jakten på den röda tråden – med språk och kultur som guide	14
8.1	Målsättningen med temaveckan.....	14
8.2	Målsättning med programmet.....	14
8.3	Öka samhörigheten i skolan.....	15
8.4	På vilket sätt valdes programmet?	15
8.5	Metoder och utvärdering	15
9	Processen för att skapa och genomföra temaveckan	16
9.1	Planering.....	16

9.2	Koordinering.....	17
9.3	Förverkligandet.....	17
9.4	Efterarbetet	18
10	Samarbete med personalen, eleverna, vårdnadshavare och samarbetsparter .	19
10.1	Läsinspiration i samarbete med Hem & Skola i Kyrkslätt.....	20
10.2	Alla inkluderades i temaveckan	20
10.3	Samarbetsnätverk.....	20
11	Programmet.....	21
11.1	Stommen för programmet.....	22
11.1.1	Kick-off	24
11.1.2	Svenska dagen	25
11.2	Plock ur programmet	26
11.2.1	Workshops	26
11.2.2	Flyktingsituationen förr och nu.....	29
11.2.3	Teater.....	30
11.2.4	Levande bibliotek.....	31
11.2.5	En god läsare för hundra år sedan skulle nästan vara analfabet idag.	31
11.2.6	Kan jag vara mig själv?	32
11.2.7	Frågesport och Kahoot!.....	32
11.2.8	Filmer och böcker som redskap	32
12	Temaveckan syntes konkret i skolans utrymmen	34
12.1	Den röda tråden.....	34
12.2	Winellskas wall	35
12.3	Pussel.....	35
12.4	Svenska dagen meny.....	35
13	Evaluering av temaveckan	36
13.1	Plock ur hälsningarna i enkäten.....	37
13.2	Enkätsvaren och kommentarer till dem	38
13.3	Frågorna kan tolkas på olika sätt.....	39
13.4	Min egen evaluering.....	40

13.4.1	Johnson & Johnsons fyra komponenter för samlärande	40
13.4.2	Kommunikation	41
13.4.3	Positiv feedback av elever, föräldrar och samarbetsparter.....	42
13.4.4	Personlig utveckling.....	42
14	Diskussion	42
	Källförteckning	44

Bilageförteckning

Bilaga 1	Infohäftet till lärarna
Bilaga 2	Projektplan och budget för Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide
Bilaga 3	Infobrev till de yngre klasserna
Bilaga 4	Information till vårdnadshavarna i skolans infoblad
Bilaga 5	Exempel på scheman för temaveckan

1 Inledning

Filosofen och pedagogen John Dewey (1859-1952) var den första som talade om ”learning by doing”. Målsättningen med denna aktivitetspedagogik är att målgruppen skall lära sig genom att kombinera teori, praktik, reflektion och handling. Det här har jag tagit fasta på i mitt examensarbete.

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 (LP2016) träder i kraft den 1.8.2016. Mitt examensarbete speglade såväl i det praktiska utförandet, som i teorin arbetssättet och bedömningen i läroplanen.

Den praktiska delen av mitt examensarbete gjorde jag i form av en temavecka, Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide. Samtliga, 752 stycken, elever i årskurserna 1-9 i Winellska skolan, i Kyrkslätt deltog. Under temaveckan betonades ”learning by doing” pedagogiken i och med att verksamheten jag planerat var kopplad till de fyra delområdena. Teorin i examensarbetet har särskilt fokus på dialog och samlärande eller kollaborativt lärande, som det kallas i LP2016.

För min egen del kopplades examensarbetet ihop med alla kurser jag haft under min utbildning till Samhällspedagog. Det gav mig möjlighet att förkovra mina branschspecifika kompetenser, samt att utveckla och stärka min yrkesroll som Samhällspedagog.

Jag hoppas att mitt examensarbete skall vara till nytta för pedagoger. Att det skall ge kunskap, insikter och inspiration.

2 Syfte och mål

Syftet med examensarbetet är att ta fasta på och skapa nya kreativa metoder för undervisning i grundskolan. Syftet med metoderna är att de skall ge glädje och variation i lärandet, samt bidra till att eleverna lär sig genom handling, samlärande och dialog. I examensarbetet tar jag fasta på arbetssättet, självbedömningen och kamratresponser i undervisningen, utgående från LP2016. Jag belyser teorier kring samlärande och dialog för att dra paralleller till verksamheten och mina val av metoder.

Målsättningen var att arrangera en temavecka, Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide i Winellska skolan i Kyrkslätt. Under temaveckan testade jag i praktiken de kreativa metoderna för undervisningen samt självbedömningen och kamratresponser.

Som tema för veckan valde jag följande ledord; *språk, kultur, mångfald, tolerans, respekt, samhörighet, kreativitet och nyfikenhet*. Målet var att eleverna skulle få en bättre uppfattning om innebörden av ledorden och hur de i praktiken kan anamma deras budskap för att bidra till ett mångkulturellt och inkluderande samhälle.

3 Begreppsdefinition

Elever

När jag använder ordet elever hänvisar jag till eleverna i åk 1-9 i Winellska skolan i Kyrkslätt.

Elevkår

När jag använder ordet elevkårens styrelse hänvisar jag till elevkårens styrelse vid Winellska skolan. I elevkårens styrelse finns representanter från åk 5-9.

Helhetsskapande undervisning

I LP2016 finns något som kallas Helhetsskapande undervisning. Det skall hjälpa eleverna att uppfatta helheter och att se samband mellan innehållet i olika läroämnena och med olika företeelser i livet.

Ledord

När jag använder ordet ledord hänvisar jag till de åtta ledord som fungerade som tema för temaveckan. De är språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet.

LP2016

När jag använder begreppet LP2016 hänvisar jag till den Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 som träder i kraft 1.8.2016.

Lärare

När jag använder ordet lärare hänvisar jag till lärarna i Winellska skolan.

Personal

När jag använder ordet personal hänvisar jag till personalen vid Winellska skolan.

4 Teorier som stöder LP2016

I LP2016 poängteras mycket kollaborativt lärande och dialog i arbetssättet.

”Genom valet av arbetssätt kan man också stödja kollaborativt lärande, där kunskap och förståelse byggs upp genom interaktion med andra. Eleverna ska få agera i olika roller, dela uppgifter med varandra och ta ansvar för både individuella och gemensamma mål.” (LP2016, s.29)

Jag tar fasta på denna del av läroplanen, med fokus på samlärande och dialog. Samlärande och kollaborativt lärande är trots allt inte riktigt samma sak. I det kollaborativa lärandet finns det en klar uppgift och struktur. Man utgår ofta från ett problem som gemensamt skall lösas. Samlärande sker under friare former och står som en stadig grund för det kollaborativa lärandet. Men för att barnen skall kunna jobba kollaborativt måste de utgå från ett fungerande samlärande och en löpande dialog. Nedan presenterar jag teorier kring dessa.

”Samlärande är inte någon ny pedagogisk idé historiskt sett. John Dewey framhöll i början av 1900-talet att inläring i samverkan ger goda och mångsidiga resultat” Williams, 2006

5 Barn lär sig av varandra

Samlärande är inte någon ny pedagogisk idé historiskt sett. John Dewey framhöll i början av 1900-talet att inläring i samverkan ger goda och mångsidiga resultat. (Williams, 2006, s.20). Vi har trots allt länge följt en pedagogik som främst baserat sig på att de vuxna skall lära barnen och till och med förbjudit barnen att samtala under lektionstid. Numera framhålls gruppen och kollektiva insatser i pedagogiska sammanhang som en grogrund för människor att hitta sin identitet, öka sitt självförtroende och känna trygghet tillsammans med andra. (Williams, 2006, s. 13.). Att ge barn olika problem att lösa när de arbetar tillsammans är enligt forskning kognitivt utmanande. Barn som är mera erfarna i att lösa problem ledsagar

de mera ovana barnen till aktivitet (Rogoff, 1967). Att samarbeta med andra barn kring praktiska och teoretiska problem ökar barnets problemlösningsförmåga.

5.1 Rätta förutsättningar skapar möjligheter till samlärande

Då man skapar förutsättningar och tillfällen där barn kan lära sig av varandra krävs det inte någon större agenda. Miljön och de vuxnas förhållningssätt spelar däremot en viktig roll. Om miljön ger utrymme för barnen att mötas och prata fritt, utan att en vuxen styr eller sätter begränsningar sker ett samlärande.

Det gäller också att skapa miljöer där fantasin och kunskapen möts.

”Det kan inte vara så att barn först skall lära sig fakta för att sedan kunna fantisera och skapa, utan detta är två aspekter som är sammanvävda och nödvändiga för lärandet. Man bör definitivt inte separera de mer ”traditionella” skolämnena från fantasi, skapande, aspekter av demokrati, byggande eller ekologi för att för att nämna några andra aspekter av barns omvärld.” (Doverborg & Pramling, 1996)

Dessa utgör alla fenomen och kan användas som bas för samlärande eller kollaborativt lärande.

5.2 Samarbete barn emellan

Genom samarbete kan barnen sporra varandra och komplettera varandras kunskaper, för att uppnå lyckade resultat och förkovra sin kunskaper. Samlärandet begränsas inte bara till lektionstid utan är en viktig och naturlig del av verksamheten på raster, lunchtillfällen och övrig verksamhet i skolan. Lärandet barn emellan sker oftare genom lek och genom att härma varandra framom att den ena parten undervisar den andra.

Att dela in barnen i sammansättningar där olika åldersgrupper och barn med antingen olika eller gemensamma intresseområden möts, är ett bra utgångsläge för samlärandet. De äldre barnen kan representera något som de yngre barnen vill uppnå och efterlikna, medan de äldre kan få verbalisera sina tankar. Enligt Lev Vygotskij (1896-1934), är det viktigt att sätta ord på sina funderingar och att beskriva och argumentera, eftersom samtalet har en stor betydelse för tankeutvecklingen. Genom att göra upp grupper som inkluderar elever med olika intresseområden, ger det möjlighet för eleverna att fylla i varandras kunskapsluckor. Om

man delar in barnen enligt gemensamma intresseområden kan de aktivt föra dialog kring ämnet och på sätt fördjupa sina kunskaper.

5.3 Pedagogens roll då barn lär sig av varandra

Pedagogen kan uppmärksamma barnen vid att de kan samarbeta, lära av varandra och bli medvetna om varandras olikheter (Williams, 2006, s.15). Pedagogen skall framhålla att det går att se på saker och uppleva dem på olika sätt, samt att problem kan lösas genom olika metoder. Det är av stor vikt att klargöra detta då barn skall jobba tillsammans, för att förebygga konflikter och uppmuntra till ett lösningsfokuserat förfarande. Lärarens förmåga att introducera nya kunskaper och didaktiska erfarenheter skall dock inte bortses. Det gäller att hitta en balansgång mellan dessa.

Enligt Johnson & Johnson (1994) finns det fyra komponenter som måste ingå i ett väl fungerande samarbete mellan barn:

1. Ett positivt beroende - barnen ska uppfatta att de är beroende av varandras insats och att ingen lyckas om inte hela gruppen lyckas.
2. Fysisk närhet - samarbetet bör ske i nära möte med varandra, där barnen kan arbeta tillsammans i små grupper med regelbundna träffar.
3. Social kompetens - barnen behöver utveckla och ha kunskap om vad som är karakteristiskt för hög kvalitet i interaktionen mellan människor.
4. Grupparbetets utveckling- barnen bör regelbundet diskutera processen, det vill säga hur arbetet fortskrider mot sitt mål, samt hur det bäst uppehåller goda arbetsrelationer inom gruppen.

Det är pedagogens uppgift att skapa förutsättningar för att dessa fyra komponenter kan förverkligas som en grund för ett lyckat samlärande barnen mellan. I LP2016 efterlyser man kollaborativt lärande, vilket innebär att flera barn jobbar tillsammans kring samma uppgift. För att detta skall fungera, kan man utgå från samma förutsättningar som man använder för barns samlärande.

5.4 Samlärande i Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide

I mitt examensarbete skapade jag miljöer där dialogen och kreativiteten fick flöda, genom att utnyttja olika metoder för inläring. Jag uppmuntrade till samlärande och utbyte av tankar och kunskap i par, i mindre och större grupper samt genom olika metoder och dialogtillfällen. Jag arrangerade program över årskursgränserna för att ge eleverna möjlighet att jobba med skolkamrater i olika åldrar. Jag fäste uppmärksamhet vid att mitt planerade program skulle vara varierande och mångsidigt och att metoderna skulle stöda varandra till en helhet som kallade fram aha-upplevelser, dialog och insikter. Metoderna gynnade även ett vi tänkande där alla parter behövdes. Jag undvek de traditionella inlärningsmetoderna för att uppmuntra såväl eleverna som lärarna till att prova nya metoder och inlärningsstilar.

6 Dialog

Vi för konstant en verbal och icke-verbal dialog sinsemellan. Dialogen är ett av de främsta redskapen vid inläringssituationer. Lev Vygotskij betonar att mycket som vi lär oss, lär vi oss av andra. Han menar att barn blir introducerade i nya tankesätt då de är engagerade i dialoger med andra barn. De får möjlighet att omvärdera idéer och tänka nya tankar. Han talar om ”Zonen för möjlig utveckling” och menar då att ett barn först befinner sig på en kunskapsnivå, men att denne kan uppnå följande nivå genom att lösa uppgifter genom vägledning. Skillnaden mellan den första nivån, där barnet klarar sig själv och den andra nivån är ”Zonen för möjlig utveckling”. (Säljö, 2000) Då använder det ena barnet det andra som en kunskapskälla.

6.1 Att samarbeta genom dialog

När ett barn för dialog tillsammans med ett annat barn, i motsats till när det för dialog med en vuxen, känner sig barnet friare att föra fram sina egna åsikter och kunskaper, att ställa frågor och att prova hypoteser, som kanske inte ännu är så väl genomtänkta. (Williams, 2006, s. 62)

Genom dialogen kan barnen diskutera sig fram till gemensamma lösningar och beslut och på det sättet uppnå ny kunskap och nya kompetenser. Genom dialogen kan barnet även få

bekräftelse och stöd för den egna kunskapen. Dialogen kan belysa de olikheter som finns bland människor och skapa en förståelse för dem.

Det är viktigt att pedagogen framhäver att alla skall få bli hörda i en dialog och att man kan vara av olika åsikter om saker. Olikheterna i yttrandena kan snarare fungera som en drivkraft i dialogens utveckling. Dessutom får barn som deltar i ett resonemang där olika åsikter möts viktiga erfarenheter av att uttrycka sig och försvara en åsikt, samt att lyssna på och ta till sig andras åsikter.

Barn räknar med kamrater som en hjälp till kunskap, och detta är insikter som barn borde få med sig som ett livslångt lärande- att se varandra som källor till kunskap. (Williams, 2006, s. 98)

6.2 Dialog i klassrummet

Dialog i klassrummet kan delas upp i Traditionella helklassamtal och Dialogiska helklassamtal. Redan under 1960- och 1970- talen lanserades beskrivningen av det traditionella helklassamtalets struktur IRF-strukturen (Sinclair & Coulthard 1975). Förkortning IRF står för orden initiering, respons och feedback. I båda samtalsmetoderna är det pedagogen som är initiativtagare och i båda följer man IRF-strukturen. För övrigt skiljer de sig. I följande stycken presenterar jag de olika samtalsmetoderna.

Traditionella helklassamtal är den vanligaste formen av dialog i en hel klass. Forskarna har kommit fram till att ett lärarlett samtal består av tre delar eller drag. Det första draget är initieringen (I) där läraren ställer en fråga som gäller känd information, eller som endast har ett rätt svar, av klassen. Det följande draget är responsen (R) som är elevens svar. Det tredje och sista draget är feedback (F) som är en sorts snabb evaluering av elevens svar. Om eleven svarat rätt kan läraren bekräfta det och fortsätta med tilläggsinformation. Om eleven svarar fel kan man börja om från början med initiering, där man vänder sig till de övriga för ett korrekt svar. Denna metod är mycket använd och ger läraren en möjlighet att aktivera eleverna och kontrollera situationen och dialogen. Det negativa med denna metod är att elevens talutrymme och inflytande över samtalets innehåll blir begränsat.

På 1990-talet utvecklade man det Dialogiska helklassamtalet för att eleverna skulle få mera talutrymme och inflytande över samtalet. De amerikanska forskarna Martin Nystrand och

Adam Gamoran visar t.ex. i boken *Opening dialogue* (1997) hur det lärarledda helklassamtalet kan utvecklas i riktning mot ökad dialog. (Palmer, 2010, s. 29)

Ett Dialogiskt helklassamtal inleds med att läraren ställer så kallade autentiska frågor till eleverna (I). Dessa frågor har inget givet svar och elevernas respons kan därför inte förutspås (R). Det här ger ett mer ökat talutrymme och inflytande åt eleverna, än responsen i det Traditionella helklassamtalet. Feedbacken (F) skiljer sig också från feedbacken i det Traditionella helklassamtalet eftersom det bygger vidare på elevens respons genom t.ex. en följdfråga eller synpunkter som utvecklar resonemanget. Nystrand och Gamoran kallar detta ”uptake” som på svenska kan kallas för uppföljning. Lärarens uppföljning ger en positiv värdering av elevens respons, vilket visar att eleven tas på allvar och att denne bidragit till den fortsatta dialogen. Det Dialogiska, lärarledda samtalet förutsätter alltså en lyhörd och uppmuntrande ledare.

6.3 Skillnaden mellan traditionellt och dialogiskt helklassamtal

Bilden visar hur det traditionella och det dialogiska helklassamtalet skiljer sig från varandra.

	Traditionellt helklassamtal	Dialogiskt, lärarlett samtal
Läraren	Initiering (I), ofta i form av en testfråga	Autentisk fråga
Eleven	Respons (R) på lärarens fråga	Respons på lärarens fråga
Läraren	Feedback (F), ofta i form av en evaluering av elevens respons	Uppföljning av elevens svar t.ex. en fråga el. synpunkt som bygger vidare på elevens tankar. Uppföljningen utgör positiv förstärkning av elevens bidrag.

Figur 1 (Palmer, 2010, s.30)

Pedagogen kan välja vilken typ av klassamtal som passar för varje tillfälle. Den nya läroplanen uppmuntrar dock till mera dialog elever emellan och talar så till vida för modellen för det Dialogiska helklassamtalet.

6.4 Dialog mellan pedagog och barn

Pedagogiken får gärna vara barncentrerad dvs. att den utgår från barnen och deras behov. Det betyder dock inte att barnen alltid är initiativtagare, utan att man som pedagog utgår ifrån vad man vill att barnen skall lära sig. Pedagogens roll är att föra växelverkan med barnen, både när de skapar situationer, problem och frågor som gör att de blir nyfikna och vill söka vidare information.

”Det är viktigt att man både låter barnet agera konkret och berätta hur det tänker om det de gör. Ofta ser man som lärare annars bara slutprodukten, vilken kan se lika ut för många barn trots att vägen dit kan ha sett oerhört olika ut beroende på barnets tidigare erfarenheter och strategier.” (Doverborg & Pramling, 1996).

Det krävs en kontinuerlig dialog mellan pedagogen och barnet för att ha koll på barnets utveckling och kunskaper.

6.5 Dialog i Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide

I mitt program för temaveckan uppmuntrade jag till dialog och reserverade tid för det i programmet. Man kan säga att dialogen användes som en metod i sig, för samlärande och reflektion. Jag skapade utrymme för dialog över språk-, kultur och åldersgränser genom det mångkulturella och varierande programmet. Eleverna fick ta del av såväl verbal som icke-verbal dialog i möten med gäster, skolkamrater och personal. De fick föra dialog i par, i mindre grupper samt i helklassamtal som mera följde strukturen för det dialogiska helklassamtalet.

I mitt samarbete med elevkårens styrelse förde vi en öppen dialog, som sedan ledde till demokratiska beslut och som i sin tur förverkligades i praktiken. Jag varierade mötena med att eleverna ibland diskuterade i mindre grupper och sedan kom med sina förslag till hela gruppen. Hela gruppen diskuterade de mindre gruppernas förslag tills man kom till ett gemensamt beslut.

7 Den nya läroplanen

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014, fastställs av Utbildningsstyrelsen och förnyas med jämna mellanrum för att skolan bättre ska motsvara

elevernas och det föränderliga samhällets behov. Planen består av en allmän del och ämnesspecifika delar. I de ämnesspecifika delarna beskrivs innehållet och målen för varje ämne årskursvis. Läroplanen tas i bruk i grundskolorna den 1.8.2016. Varje kommun och skola har rätt att göra en egen läroplan utgående från den nationella planens riktlinjer.

I mitt examensarbete har jag valt att ta fasta på den nya läroplanens direktiv för arbetssättet och utvärderingen av elever. Jag har anpassat den konkreta verksamheten under Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide, enligt den nya planens riktlinjer.

LP2016 röda tråd ligger i att eleverna själva skall ta reda på information, helhetsbaserad undervisning, där man kan jobba över ämnesgränserna kring ett gemensamt fenomen, samt uppmuntran till entreprenörskap. Värdegrunderna är ett starkt tema som framstår, där man vill poängtera att alla skall inkluderas och att man skall lära sig att förstå och acceptera att vi alla är olika, med olika utgångslägen.

”Genom mångsidiga arbetssätt och bedömningsmetoder får eleverna möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.” LP2016

7.1 Arbetssättet i LP2016

Så här beskrivs utgångspunkten för val av arbetssätt i den nya läroplanen,

”utgångspunkt för valet av arbetssätt är de mål som ställts upp för undervisningen samt elevernas behov, förutsättningar och intressen. Varierande arbetssätt stödjer och styr såväl undervisningsgruppens som den enskilda elevens lärande. Arbetssätt som lämpar sig för olika åldrar och olika undervisnings- och lärsituationer ska användas i undervisningen. Genom mångsidiga arbetssätt och bedömningsmetoder får eleverna möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt. Mångsidiga arbetssätt bidrar till glädje i lärandet och till att eleverna upplever att de lyckas samt stöder kreativ verksamhet som är karakteristisk för olika åldrar.” (LP2016, s.29)

Jag tog fasta på detta i temaveckan genom att anpassa verksamheten enligt målgruppens behov, utgångsläge och ålder. Eftersom jag gjorde egna scheman för varje klass hade jag koll på att verksamheten var varierande och bestod av en mångsidig, positiv stimulans.

”Erfarenhetsbaserade och aktiverande arbetssätt samt rörelse och användningen av olika sinnen berikar lärandet och stärker motivationen. Också arbetssätt som stöder självreglering och känslan av att höra till gruppen stärker motivationen. Drama och andra konstnärliga uttrycksformer hjälper eleverna att lära känna sig

själva och att utvecklas till mångsidigt och kommunicera konstruktivt med olika människor och grupper". (LP2016, s.29)

I och med att programmet under temaveckan byggde på "learning by doing" pedagogiken och tvärkonstnärlig verksamhet, blev eleverna flera erfarenheter rikare.

7.2 Fenomen i form av ledord under temaveckan

Under temaveckan tog eleverna del av helhetsskapande undervisning, enligt modellen i LP2016. Eleverna skaffade mera information om ledordens innebörd genom upplevelser och dialog och verksamheten tangerade flera olika skolämnen på samma gång. Ett exempel på det här var workshopen där man tillredde mat tillsammans med asylsökanden. Då kombinerade man huslig ekonomi, engelska och matematik och man tog fasta på alla ledord. Jag uppmuntrade till en pedagogik med kollaborativt lärande där barn lär sig av varandra, genom kreativa processer, utvärdering och insikter. Jag var mån om att reservera tid för reflektioner. Om man har ett fullspäckt program, som må vara hur pedagogiskt, kreativt och roligt som helst, men som inte lämnar utrymme för reflektion, hinner barnen inte ta vara på all stimulans och kunskap som programmet erbjuder. De hinner inte då heller ta vara på sina klasskamraters insikter, som kan vara till stor nytta, inom läroprocessen.

7.3 Utvärdering

Utvärderingen skall enligt LP2016 vara mångsidig, handledande och ske med fokus på uppmuntran. Utvärderingen indelas i formativ och summativ bedömning. Med formativ bedömning menas att eleven får respons av läraren och klasskamrater, samt gör självvärdering. Målsättningen med den formativa bedömningen är att eleven skall förstå vilka målen och resultaten är med inläringen, samt vilka utvecklingsbehov som är aktuella. Den formativa bedömningen skall ske fortlöpande under skolgången. Kamratresponsen skall koncentrera sig på positiv feedback. Den summativa bedömningen handlar om bedömning genom vitsord på en skala från 4-10 och används som bedömningsgrund för prov och på betyg.

I mitt examensarbete tog jag främst fasta på den formativa bedömningen, då eleverna skulle utvärdera sig själva och varandra. I utvärderingen av själva temaveckan ingick även

summativ bedömning i och med frågor som bestod av skalor med siffror i enkäten som eleverna besvarade.

7.4 Egna formativa metoder för utvärdering

Jag skapade egna formativa utvärderingsmetoder för temaveckan. Jag skapade en metod för kamratrespons där elever i samma klass hade en klasskamrat som de skulle följa med extra noga under veckan. På fredagen gav eleverna positiv respons till varandra gällande den andres engagemang och deltagande i temaveckans verksamhet, genom formativ muntlig bedömning.

En annan metod jag skapat heter Klassfoto. I den metoden riktar man speciell fokus på sina egna och sina kompisars positiva sidor och kompetenser. Målsättningen är ta bort fokus från personens yttre, som är det som framstår på ett vanligt klassfoto. I stället fokuserar man på de inre styrkorna och kompetenserna.

Klassfoto

Dela in klassen i små grupper på 3-4 st. Eleverna skall i tur och ordning diskutera en gruppmedlem i positiv anda. Vad är denne bra på? Hurdana egenskaper har denne? Utseendet lämnas utanför diskussionen. Personen själv skall också lyfta fram positiva saker om sig själv. Den som är i turen att pratas om skriver upp på en lapp vad som sägs. Läraren går runt och håller reda på att diskussionerna hålls positiva och sakliga.

Samtliga elever väljer från sin lista några positiva saker om sig själv som den skriver på magen av "gubben"(se bilden). Sedan ritas eleven sitt ansikte och sitt hår. Till sist klipper eleven ut sig själv och alla limmar sin bild på en A3:a som ett klassfoto. Till sist får alla titta på fotot och muntligt tillägga positiva kommentarer om sådana som varit i andra grupper.

Figur 2

8 Jakten på den röda tråden – med språk och kultur som guide

Jag beskriver nedan om målsättningen för temaveckan, processen för att skapa den, och berättar om programinnehållet. Jag hoppas att andra som planerar program med målgruppen skall få inspiration och idéer för hur man kan gå tillväga för att jobba inkluderande genom upplevelser, samlärande och dialog, utgående från LP2016

8.1 Målsättningen med temaveckan

Målet med programmet var att erbjuda eleverna i Winellska skolan en temavecka då de skulle få uppleva skolan, skolgången och inläringen ur ett annat perspektiv än normalt. Skolan öppnades för flera generationer och gäster med olika utgångslägen. Samhället skulle inkluderas som en del av inlärningsmiljön, genom att föra ut eleverna på besök och exkursioner i sin närmiljö. Eleverna skulle uppmuntras att själva ta reda på information, samt att lära sig av varandra. Genom temaveckan löpte en röd tråd som förde eleverna genom tid och rum, där de kunde plocka på sig information, hitta sina talanger, förkovra sina kunskaper, förbättra samhörigheten i skolan samt få bättre förståelse för de olikheter som finns hos människor. Winellska skolan är en skola för alla och målsättningen var att alla skulle känna sig välkomna, sedda och accepterade som de är.

”Genom temaveckan löpte en röd tråd som förde eleverna genom tid och rum, där de kunde plocka på sig information, hitta sina talanger, förkovra sina kunskaper, förbättra samhörigheten i skolan samt få bättre förståelse för de olikheter som finns hos människor.”

8.2 Målsättning med programmet

Programmet för temaveckan koordinerade jag med målet att alla skulle få ta del av åtminstone en kulturupplevelse, göra grupparbete, träffa sina vän elever, skapa något själv, lära sig av varandra, utvärdera och ta fasta på insikter via dialog och andra metoder. Jag gjorde ett Infohäfte (bilaga 1) som information och stöd för lärarna. I häftet presenterade jag programmet och vilka teman och ledord programpunkterna tangerar och målsättningen med dem.

Alla skulle inkluderas i temaveckan, på deras villkor. Specialklasserna fick sitt egna program, som var anpassat enligt deras färdigheter och kompetenser.

8.3 Öka samhörigheten i skolan

Eftersom ett av delmålen med temaveckan var att öka samhörigheten i skolan hade jag koordinerat program över årskursgränserna och skapat gemensamma samlingar. Min ursprungstanke var att inledningen av temaveckan, Kick off, samt Svenska dagen festligheten på fredagen skulle förverkligas som gemensamma stora samlingar men utrymmesbristen gjorde att vi var tvungna att välja plan B. Det blev ett första försök att utnyttja skolans Youtube-kanal och två stycken Svenska dagen fester med samma program.

8.4 På vilket sätt valdes programmet?

Det som styrde det slutliga programmet rätt långt, var de ramar som tidtabellerna och ekonomin gjorde, samt vilka samarbetsparter som kunde ställa upp. Eftersom jag var tvungen att vänta på ett slutligt schema, innan jag kunde boka samarbetsparter, var redan en stor del av samarbetsparterna upptagna, då jag slutligen kontaktade dem. För att lösa situationen hittade jag på eget program och skapade egna metoder, som kunde förverkligas av skolans personal och utan extra kostnader.

8.5 Metoder och utvärdering

Metoderna och utvärderingarna som jag valde att använda under temaveckan var antingen sådana som jag kände till från tidigare och hade en positiv erfarenhet av eller nya, som jag skapat speciellt för tillfället. Det fanns totalt 29 stycken metoder för verksamhet och 5 metoder för utvärdering.

Jag hade samlat metoderna, med lärarhandledning, målsättning och tema i ett Infohäfte, för att stöda lärarna (bilaga 1). Lärarna kunde med hjälp av Infohäftet och schemat för veckan få en helhetsbild av programmet och den röda tråden i verksamheten. I Infohäftet ingick även Bonusprogram som läraren själv kunde plocka in vid behov. Den gemensamma nämnaren för alla metoder var att göra praktiska saker, dvs. aktivitetspedagogik och att lära

sig via dialog och samlärande, samt att de korrelerade med ledorden och LP2016. Utvärderingarna gjordes antingen som individuell utvärdering, i par eller i grupp.

9 Processen för att skapa och genomföra temaveckan

Kollegiet vid Winellska skolan hade beslutat att ha en temavecka den 2-6 november 2015 kring temat språk och kultur. Längre än så hade de inte hunnit i sina planer, då jag hade ett möte med skolans rektor, Kristiina Koli våren 2015 och idén om att jag skall koordinera temaveckan och dess program som mitt examensarbete väcktes och slogs fast.

Förverkligandet av mitt examensarbete kan delas in i fyra delar; planering, koordinering, förverkligandet och efterarbetet. De olika delarna stödde varandra och var nödvändiga för att uppnå ett lyckat slutresultat.

9.1 Planering

Jag inledde planeringsskedet i juni. Då hade jag ett möte med rektorn och sedan gjorde jag upp ramarna och målsättningen för temaveckan. Då bestämde jag mig för att utgå från temaorden och att verksamheten skall tangera LP2016.

Sedan skrev jag en projektplan och gjorde upp en budget (bilaga 2). Dessa användes vid ansökningar av bidrag för temaveckan.

Efter det gjorde jag ett mera detaljerat program med egna scheman för varje klass. Jag planerade vilka gäster som skulle bjudas in och vilka kulturella upplevelser eleverna skulle få ta del av. Jag inkluderade skolans elevkårs styrelse i planeringsarbetet från och med augusti. Det var viktigt att de skulle kunna representera målgruppen och dess önskemål för att undvika toppstyrd verksamhet.

9.2 Koordinering

I september och oktober koordinerade jag programmet och skaffade samarbetsparter. Det var utmanande att koordinera programmet, eftersom vi inte visste om vi hade ekonomiska tillgångar i och med att besluten om bidragen skulle komma senare.

Den andra utmanande faktorn var att skolan hade inlett ett system med 75 minuters lektioner som måste slopas, på grund av skolskjutsarna och då stämde inte min planerade tidtabell längre. Skolan var tvungen att ändra om sitt system och då måste jag göra om programmet. Den tredje utmaningen var den att skolans ledningsgrupp beslöt i ett sent skede att temadagarna endast skall vara mellan kl. 9-13 och inte hela skoldagarna som ursprungligen var tänkt, samt att en del program som var inplanerat på torsdagen måste slopas. Det ledde till att jag var tvungen att göra om schemat en tredje gång och att vissa samarbetsparter föll bort. Den sista omändringen skedde dessutom i ett väldigt sent skede, innan temaveckan inleddes.

9.3 Förverkligandet

Spindeln i nätet, värdinna, koordinator, organisator, informatör, inspiratör och bollplank är några av de många roller jag hade under temaveckan. Eftersom jag planerat allt program och bokat alla gäster var jag den enda som hade 100 % koll på vad som skulle hända och vilka gäster som skulle komma. I och med att mycket program gick parallellt hade jag noga planerat min egen tidtabell för veckan.

Jag var mån om att vara en bra värdinna och att alla gäster skulle känna sig välkomna och väl omhändertagna. Jag avtackade samtliga gäster med en gåva som jag själv planerat och tillverkat med hjälp av skolans vaktmästare Sirpa Puurunen. Gåvan bestod av ett hjärta som var tvinnat av järntråd, en röd tråd med en lapp med citatet ”Logiken för oss från A till B, fantasin för oss vart vi vill” av Albert Einstein. Symboliken med gåvan var att vi var hjärtligt tacksamma för besöket och att man ibland måste ”vänta rautalangasta”, som man säger på finska, för att förstå och att vi föreslår att gästen kombinerar logiskt tänkande och fantasi på sin fortsatta jakt på den röda tråden.

Jag var på plats i skolan under hela temaveckan och skötte om praktiska saker och såg till att allt program rullade på enligt planen, samt svarade på personalens och gästernas frågor. Det skedde en del programändringar under veckan, som jag var tvungen att lösa snabbt. Jag

uppmuntrade personalen och visade intresse för hur deras program löpte. Jag hjälpte att bära saker när vi hade orkestrar och teatrar på besök och jag såg till att artisterna och gästerna fick kaffe och lunch. Jag hade möte med elevkåren för att besluta vem som vunnit deras sång- och dikttävling samt skrev manuskript med repliker och övade med programvärdarna för Svenska dagen festen och Kick offen. Jag såg till att all utrustning som behövdes under veckan fanns på rätt plats.

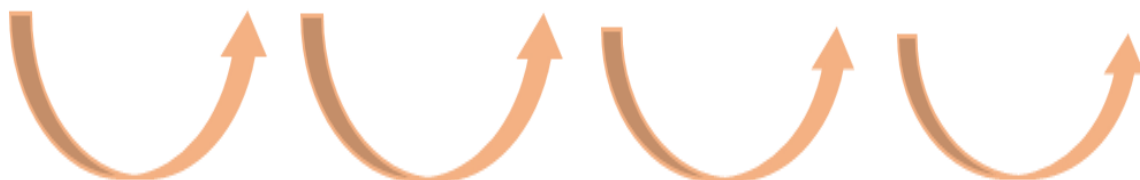
9.4 Efterarbetet

Efter att temaveckan tagit slut var det dags att röja upp, utvärdera och tacka de som deltagit. Jag plockade undan allt material jag använt redan den sista dagen. Följande vecka tackade jag de gäster som besökt temaveckan och andra samarbetsparter samt koordinerade att de som skall få arvoden får det.

Jag sammanställde en artikel till Kyrksläotts Nyheter där jag använde mig av elevernas blogginlägg och fotografier från veckan.

Bilden nedan visar hur processen för att förverkliga temaveckan framskred.

Behov	Planering	Koordinering	Förverkligande	Efterarbete
Våren 2015 beslöt kollegiet vid Winellska skolan att det behövs en temavecka kring språk och kultur	Jag gjorde ett avtal om samarbete med skolans rektor Kitta och inledde planeringen i maj 2015	Efter att jag planerat programmet började jag koordinera det i september 2015	Temaveckan förverkligades under den sk. Svenska veckan, 2-6.11.2015.	Efter temaveckan städade jag undan och skrev en artikel om den till den lokala tidningen Kyrksläotts Nyheter

Figur 3. Processen för temaveckan

10 Samarbete med personalen, eleverna, vårdnadshavare och samarbetsparter

Under koordineringsprocessen träffade jag rektorn några gånger för att bolla tankar och ge mellanrapporter. Det mesta jobbet gjorde jag på egen hand.

Jag samarbetade med skolans elevkårs styrelse, som fick delta i planeringen och hade möjlighet att påverka programutbudet och vilka gäster som skulle bjudas in. De ställde också upp under själva temaveckan som programvärdar och hjälpte med marknadsföringen av temaveckan genom att arrangera en sång- och dikttävling inför temaveckan.

Jag kontaktade lärare med förfrågningar om hur de kan och vill bidra till temaveckan. Jag höll ett infotillfälle om temaveckan för lärarna och ett för eleverna i de äldre klasserna, årskurserna 7-9. Jag skrev ett infobrev till de yngre klasserna. (bilaga 3) Jag informerade vårdnadshavarna om temaveckan i skolans infobladd. (bilaga 4) I det uppmuntrade jag dem att kontakta mig gällande frågor, åsikter och önskemål.

Eftersom programmet delvis handlade om att jobba språkutvecklande, lära sig genom dialog och reflektion samt att hitta nya metoder för inläringen bistod jag lärarna med ett material om hur man kan planera och förverkliga undervisningen enligt det. Materialet är sammanfattat av Skolverket i Sverige. Så här beskriver de materialet.

”Det här utvecklingspaketet har som syfte att stödja lärare i alla skolans ämnen i arbetet med att utveckla undervisningen så att elevernas språk- såväl som deras kunskapsutveckling gynnas. Materialet i utvecklingspaketet ger stort utrymme för egna reflektioner och diskussioner i grupp. Alla språkliga färdigheter som att lyssna, tala, läsa och skriva berörs.”

Målet var att lärarna skulle ta detta i beaktande under de lektioner de höll under temaveckan.

Utöver detta material hade jag försett lärarna med ett material om hur man skall prata med barn och unga om flyktingfrågan, rasism, konfliktnyheter och hat prat. Sällskapet för mediefostran har sammanställt olika mediakunskapsmaterial som ett stöd till vuxna som vill behandla aktuella, sociala och samhällseliga fenomen med barn och unga. Detta infomaterial ingick i den serien.

Jag plockade ihop, i samarbete med skolans bibliotekarie Maria Helenius-Nyman, ett eget bibliotek för temaveckan. Jag förde böckerna till lärarrummet för att de skulle vara lättillgängliga för lärarna. Biblioteket innehöll skönlitteratur i anknytning till temat och faktaböcker till frågesport.

Lärarna delade in eleverna i par och grupper, då det behövdes. Det var mera ändamålsenligt att de gjorde det, eftersom de känner sina elever. De kunde då skapa sammansättningar med elever som kan jobba tillsammans och hitta en fungerande dynamik.

10.1 Läsinspiration i samarbete med Hem & Skola i Kyrkslätt

På onsdag kväll arrangerade Föreningen Hem & Skola i Kyrkslätt r.f. ett läsjippo för vuxna och barn. Läsambassadör Katarina von Numers-Ekman föreläste för de vuxna om hur föräldrar kan stödja sina barn i deras läsutveckling och elever i årskurs 6 hade ett läsinspirationsprogram för barn i förskolan och årskurserna 1-3. Eleverna hade jobbat fram programmet tillsammans med bibliotekarie Paula Roselius och läraren Camilla Pelin. Jag hjälpte med koordineringen av programmet och förverkligandet av tillställningen.

10.2 Alla inkluderades i temaveckan

Även om en av målsättningarna med temaveckan var att eleverna skulle få jobba med elever från andra klasser och i olika grupper var det viktigt att ta i beaktande eleverna i specialklassernas önskemål. De ville inte jobba över klassgränserna dess mera än att specialklasserna träffade varandra för gemensamt program i en trygg miljö. Enligt arbetssättet i den nya läroplanen skall man ta fasta på elevernas olikheter i planeringen. ”Elevernas individuella olikheter och skillnader i elevernas utveckling ska också beaktas vid valet av arbetssätt.” (LP2016, s.29)

Programmet var anpassat enligt deras kompetenser och specialbehov, men inkluderade ändå dialogiska och samlärande element. Jag samarbetade med speciallärarna för att skapa ett mångsidigt och fungerande program, för att på bästa sätt kunna inkludera eleverna med specialbehov i temaveckan.

10.3 Samarbetsnätverk

För att förverkliga Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide byggde jag upp ett mångprofessionellt samarbetsnätverk. En del samarbetsparter erbjöd föreläsare,

andra ställde upp med eller finansierade program. Nedan finns en lista på mina samarbetsparter.

De ungas musikförbund DUNK r.f.

Elevkårsstyrelsen vid Winellska skolan

Evitskog flyktingförläggning

Förbundet Folkhälsan

Föreningen Hem & skola i Kyrkslätt r.f.

Krisjouren för unga

Kyrkslättnejdens ungdomsförbund KNUF r.f. /Luckan Kyrkslätt

Kyrksläotts huvudbibliotek

Kyrksläotts kulturförening r.f.

Kyrksläotts svenska församling

Nukketeatteri Poiju

Svenska bildningstjänsterna vid Kyrksläotts kommun

Sydkustens landskapsförbund r.f.

Teater DaCapo

Ungdom mot rasism i Finland r.f.

Ung Martha

Winellska skolan

11 Programmet

Programmet för temaveckan var individuellt för varje klass och skräddarsytt enligt ålder och eventuella specialbehov. De som gick i samma årskurs hade samma program enligt egna

scheman, som jag gjort upp för temaveckan. (bilaga 5) En del av programmet skulle klassläraren eller klassföreståndaren förverkliga och en del av programmet bjöd utomstående gäster på. Kyrkslättnejdens ungdomsförbund KNUF r.f. stod för teaterföreställningen ”Nussekudden” för åk 1-2, samt för seniorer. Detta var en del av det officiella Svenska veckan programmet som Folktinget koordinerade. Kyrksläotts Kulturförening r.f. bjöd på en konsert med Djungeltrumman.

11.1 Stommen för programmet

I regel var det temaprogram på måndag, onsdag och fredag. Det fanns trots allt några undantag, då det även förekom program på tisdagen och torsdagen. Alla avslutade temadagarna tillsammans med sin egen klass för att diskutera och reflektera över vad de varit med om och vad de lärt sig.

Måndag

Temaveckan inleddes med en Kick off- tillställning på måndag morgon, som visades på skolans Youtube- kanal. Efter Kick off-tillställningen hade klasserna program tillsammans med sina vänelever. Efter lunch hade det eget program. Årskurserna 7-9 fick delta i interaktiva workshops, se en pedagogisk film, samt ta del av föreläsningen Flyktingsituationen förr och nu med Börje Mattsson. Årskurserna 3-4 fick se pjäsen Honungshjärta, åk 1-3 fingervirkade en röd tråd och läste böcker och årskurserna 5-6 hade en gäst från flyktingmottagningen i Evitskog som berättade om sig själv och hur och varför han kommit till Finland. Utöver det gjorde de frågesporter.

Tisdag

På tisdagen deltog Lindals förskola, Winellska skolans förskola och årskurserna 1-6 i en konsert med Djungeltrumman och Arne Alligator. Stämningen var på topp och såväl eleverna som personalen dansade och sjöng med.

Onsdag

På onsdagen var det många olika program som gick parallellt. Årskurs 7 tog del av Levande bibliotek, årskurs 9 lyssnade på en Sibelius konsert som ungdomar och vuxna från Musikinstitutet uppträdde med, eleverna jobbade med ett alternativt klassfoto som tog fasta på människans inre styrka och kompetenser framom det yttre, eleverna skrev historier som vänklasserna fortsatte på, eleverna gjorde Kahoot! – och traditionella frågesporter åt varandra, åk 5-6 tog del av workshopen En god läsare skulle nästan vara analfabet idag med Läsambassadör Katarina von Numers-Ekman och elever i specialklasserna bakade cupcakes.

Citat från skolans blogg (Carita Rouvinen)

”Kyrkslätts musikinstitut bjöd skolans äldre elever på vacker musik idag i gymnastiksalen. Temat var Sibelius, det är 150 år (jubileumsår) sedan Jean Sibelius föddes.”

Torsdag

På torsdagen var den enda temaprogrampunkten Kan jag vara mig själv?- workshopen som Förbundet Folkhälsan höll för åk 5-6. Eleverna var indelade i grupper över årskursgränserna.

Fredag

Den sista dagen för temaveckan var Svenska dagen och då hade vi två Svenska dagen fester, vänklasserna hade gemensamt program med brädspel och knytkalas, vi avnjöt en lunch med Svenska dagen tema och temaveckan utvärderades.

11.1.1 Kick-off

För att få en ordentlig start på temaveckan sparkade vi igång den med en s.k. Kick-off tillställning. För att alla skulle få ta del av programmet på samma gång testade vi att utnyttja skolans Youtube-kanal. Vi använde rektorns kansli som studio och sände ut live därifrån. Två elever från elevkårens styrelse var programvärdar. Öppningstalet hölls av Kyrksläpps Svenska bildningschef, Mikael Flemmich. Han tog fasta på skolans olika roller och sa att ”skolan skall inte bara lära oss att läsa och skriva och räkna dvs. kunskaper och färdigheter, utan skolan skall också fostra oss till människor som kan ta hand om oss själva och varandra. Vi skall se styrkan i att vi alla är olika och att det finns en mångfald bland oss.” I sitt tal tog han också fasta på ledorden för temaveckan, hur vi skall respektera varandra och ta vara på både de likheter och de olikheter som vi människor har. Det kulturella programmet stod Timo-Juhani Kyllönen för. Han spelade dragspel och vislade samtidigt. Kick off-tillställningen hade jag planerat tillsammans med elevkårens styrelse.

11.1.2 Svenska dagen

Temaveckan kulminerade på Svenska dagen. Då hade vi två stycken Svenska dagen fester i gymnastiksalen. Jag hade koordinerat programmet för festerna tillsammans med elevkåren. Båda festerna hade samma program. Som programvärdar var två elever från elevkårens styrelse. Som hedersgäst på festen var Elisabeth Rehn. Hon höll festtalet som handlade om ledorden, med speciell fokus på tolerans, mångkulturalism och det rådande läget gällande flyktingkrisen. Hon tangerade mycket det att det är helt vanliga människor, däribland barn och unga i elevernas ålder, som är tvungna att fly från sina hem och eventuellt också från sina familjer, för att överleva. (foto: Carita Rouvinen)

Axel Broman från åk 8, ackompanjerad på piano av musikläraren Maria Haaja uppträdde med sången "När jag blundar", som varit Finlands bidrag i Eurovisionen. Vinnaren i elevkårens Sång – och dikttävling utlystes och alla sjöng vinnarlåten, Vi leker bra. Det var Kasper Pursiainen från 2C som vann tävlingen och han fick biobiljetter som pris. Elevkårens styrelse var jury för tävlingen. Vinnarlåten handlade om respekt och samhörighet.

Vi leker bra

Text: Kasper Pursiainen

Melodi: Björnen sover

Vi leker bra, vi leker bra i Winellskas skola.

Vi kan spela fotboll eller leka nata.

Vi kan göra, vi kan göra mycket saker tillsammans.

Jag hade gjort en uppgift till eleverna, där de med ledtrådar skulle försöka gissa vem vår hedersgäst var. Detta för att de skulle få information om Elisabeth Rehn och kunna visa respekt för henne.

11.2 Plock ur programmet

Nedan finns ett plock ur programmet för att åskådliggöra hurdana konkreta åtgärder man kan vidta för att uppnå målsättningarna som fanns för temaveckan.

”Skolan skall inte bara lära oss att läsa och skriva och räkna dvs. kunskaper och färdigheter, utan skolan skall också fostra oss till människor som kan ta hand om oss själva och varandra. Vi skall se styrkan i att vi alla är olika och att det finns en mångfald bland oss.” Mikael Flemmich

11.2.1 Workshops

På måndag eftermiddag fick eleverna i årskurs 7-9 delta i interaktiva workshops. Målsättningen med workshoparna var att eleverna skulle få ta del av ”learning-by-doing” pedagogiken och på så sätt få en inblick i något eller några av ledordens betydelse. Lärarna delade in sina elever i olika workshops, för att få blandade grupper över årskursgränserna och för att elever från samma klass skulle få olika erfarenheter. Efter workshoparna samlades eleverna med sina klasser. Då berättade de för varandra om vad de varit med om, vad de lärt sig och vilka insikter de fått, dvs. utnyttja dialog, samlärande och kamratrespons. Det här var också ett sätt att bjuda in samhället i skolan, eftersom många av workshoparna hölls av utomstående gäster.

Utöver detta program hade de elever i årskurs nio som skulle göra det traditionella julskådespelet sin första dramaworkshop med Dan Idman.

Det fanns följande workshops.

How do you do?

I denna workshop var det gäster från flyktingförläggningen i Evitskog som berättade sin historia. Gästerna satt utspridda i klassrummet tillsammans med en grupp elever. Eleverna lyssnade på deras berättelser, frågade frågor och diskuterade. Studiehandledaren Maria Klemetz ledde workshopen.

Citat ur Winellska skolans blogg. "Några flickor i nian rapporterar om workshopen "How do you do".

Måndagen den andra november fick vi följa med workshopen "How do you do?". Eleverna som deltog fick intervjua några flyktingar och sedan presentera dem för resten av klassen. Gästerna kom alla från Irak och de pratade överraskande bra engelska.

Här tar Jon bild med några elever. Det var trevligt att se hur bra de trivdes tillsammans och hur naturligt han pratade med eleverna. Den 23-åriga Jons stora dröm är att någon gång bli pilot och ha ett eget flygplan."

Idrott som gemensam arena

Gäster från flyktingmottagningen i Evitskog spelade fotboll med elever i mixlag. Gymnastiklärarna Petra Martin och Tomas Ekman ledde workshopen.

Kaksi musiikin suomalaista legendaa

I workshopen, som hölls på finska, fick eleverna bekanta sig med två finska musiklegender. Workshopledare var finskaläraren Ingelisa Wikholm.

Matkultur

I denna workshop tillredde eleverna en egen lunch under ledning av Irakiska kockar som gästade skolan från flyktingmottagningen i Evitskog. Ledare för workshopen var lärarna Annika Westerlund och Githa Boijer.

Musik- och bildkonstworkshop

I denna workshop gjordes kreativa övningar utgående från musik och bildkonst. Ledarna kom från DUNK, De ungas musikförbund i Svenskfinland.

Må bra- verksamhet

I denna workshop tog man fasta på psykiskt välmående, stresshantering och bemötande av kriser. Målsättningen var att lyfta fram hur var och en med små medel kan förbättra och förstärka sitt välmående. Ledare för workshopen var Oscar Lehtinen från Krisjouren för unga.

Mångfald - respekt och representation

I denna workshop fick eleverna ta del av en kort föreläsning kring rubriken samt göra praktiska övningar. Ledare för workshopen var Rebecca Åkers från föreningen Ungdom mot rasism i Finland r.f.

Pussel

I denna workshop tillverkade eleverna ett stort pussel med bilden av skolans logo. Målsättningen var att skapa något konkret som förblir kvar och man har nytta av efter att temaveckan tagit slut. Denna workshop var kopplad ihop med workshopen där de sydde påsar till pusselbitarna. Ledare för workshopen var lärarna Dennis Rolin och Nils-Michael Svartström.

Pusselpåsar

I denna workshop sydde eleverna påsar till de pusselbitar som gjordes i Pussel-workshopen. Som material användes återvunnet tyg av lakan m.m. Idén att koppla samman två ämnen var ett exempel på s.k. helhetsbaserad undervisning, som ingår i den nya läroplanen. Ledare för workshopen var Hanne Skoglund.

Tänk efter, fixa och återanvänd

I workshopen tog man fasta på konsumtion, hur mycket vi konsumerar och hur mycket det kastas bort. Man diskuterade vad som är kvalitet, vad vi ska tänka på och sträva efter då vi konsumerar och hur vi har en tendens att överkonsumera vid realisationer. Eleverna fick tips om hur de kan dra ner på sin egen konsumtion. Ledare för workshopen var Elin Sandholm från Ung Martha.

Blogg-grupp

För att dokumentera och informera om temaveckan fanns det en bloggworkshop där skolans blogg, på Hufvudstadsbladets hemsida, var i användning. Några elever i årskurserna 7-9 bloggade, under ledning av läraren Carita Rouvinen. De gick runt och fotograferade vad som hände i skolan och skrev bildtexter till. Bloggen finns på adressen <http://winellska.blogg.hbl.fi>

11.2.1.1 Eleverna i åk 5-6 fick delta i två workshops

Eleverna i åk 5-6 fick delta i två workshops under temaveckan. Den ena tog fasta på läsning och språkutveckling medan den andra handlade om välmående och respekt. Eleverna delades in i grupper över klass- och årskursgränserna. På så sätt fick de öva att jobba med olika människor och stärka samhörigheten.

11.2.2 Flyktingsituationen förr och nu

Samtliga elever i åk 7-9 fick ta del av en föreläsning med f.d. invandringskoordinator Börje Mattsson. Målsättningen med föreläsningen var att eleverna skulle få en helhetsbild av den

flyktingkris som råder och svar på frågorna; Vem kommer? Varför kommer de? Hur kommer de? Hur skall vi bemöta dem som kommer på bästa sätt?

Plock ur föreläsningens innehåll

- historisk tillbakablick
- flyktingarna lämnar inte bara sitt hemland bakom sig, utan även sin identitet
- kulturkrockar
- bemötande i denna ända bra/dåligt

”Att se ett skådespel ger många intryck på samma gång. Det lockar fram känslor och eventuellt frågor eller svar hos publiken. Det är ett ypperligt forum för inläring och baserar sig både på dialog och icke-verbal dialog.”

11.2.3 Teater

Att se ett skådespel ger många intryck på samma gång. Det lockar fram känslor och eventuellt frågor eller svar hos publiken. Det är ett ypperligt forum för inläring och baserar sig både på dialog och icke-verbal dialog. Jag valde två pjäser som hade starka budskap och tangerade temaveckans ledord. Efter att eleverna tagit del av skådespelen samlades de i klasserna för att göra uppgifter i anknytning till pjäserna. De förde dialog om och reflekterade kring budskapen i pjäserna och ledorden för temaveckan.

Honungshjärta

Nukketheateri Poiju gav föreställningen Honungshjärta för åk 3-4. Honungshjärta är en dockteater- och musikföreställning om vänskap utan ett gemensamt språk och om tolerans och respekt.

Nussekudden

Pjäsen Nussekudden handlar om att människor är olika och att de får vara det. Föreställningen handlar också om hur vi reagerar på och agerar med varandra med respekt och tolerans. Det var Teater DaCapo från Sverige som gav föreställningen för åk 1-2 samt

för seniorer. Föreställningen var en del av den officiella Svenska veckan verksamheten i Kyrkslätt.

11.2.4 Levande bibliotek

På onsdag förmiddag gick åk 7 till Huvudbiblioteket i Kyrkslätt centrum för att ta del av Levande bibliotek. Det Levande Biblioteket är en mötesplats för olika kulturer och identiteter, samt en plats för människor att möta sina fördomar och vara starka nog att bryta dem. Alla människor har fördomar, men genom direkt kontakt och dialog kan man förebygga fördomarna och i öka kunskapen och förståelsen för varandra.

Det Levande Biblioteket fungerade som ett vanligt bibliotek med bibliotekarier, böcker och lånekort. Det fanns dock en skillnad – böckerna i det Levande Biblioteket var människor, och böckerna och läsarna deltog i en personlig dialog. Böckerna i De levande biblioteken är personer som av olika anledningar ofta är utsatta för stereotypier och fördomar. I det här Levande Biblioteket var böckerna personer som representerade olika länder. Lånetiden i biblioteket var 15 min och böckerna skulle returneras i samma skick som de lånades i.

11.2.5 En god läsare för hundra år sedan skulle nästan vara analfabet idag

Katarina von Numers-Ekman, som är modersmålslärare, läsambassadör och författare, pratade med femmorna och sexorna under rubriken "En god läsare för hundra år sedan skulle nästan vara analfabet i dag". Lektionen handlade om varför det är så viktigt att bli en tillräckligt god läsare i dagens samhälle, om varför det kan kännas jobbigt att läsa och om vad man kan göra för att det ska bli lite enklare och roligare. Katarina talade också om skillnaderna mellan att läsa på skärm och att läsa tryckta texter och avslöjade vad spelet Clash of Clans har med läsning att göra. Dessutom berättade hon om något viktigt som hjärnforskarna har fått reda på att händer i våra huvuden när vi läser olika sorters texter.

11.2.6 Kan jag vara mig själv?

Två representanter från Förbundet Folkhälsan träffade åk 5-6 och pratade med dem om hur det är att vara ung idag och vilka förväntningar som det finns på en. De diskuterade också om hur eleverna vill att andra skall vara och vad betyder egentligen respekt? Workshopens syfte var att genom dialog väcka tankar om de förväntningar som finns i vårt samhälle och på vilket sätt de kan inverka på hur man mår.

11.2.7 Frågesport och Kahoot!

Eleverna i de äldre klasserna fick själva göra frågesporter som klasskamraterna skulle svara på. På så sätt uppmuntrade man eleverna att själva söka reda på information, vara kritiska med källorna för informationen, öva att jobba i grupp och lära sig av varandra.

Som ett hjälpmedel användes Kahoot! Det är ett program på internet där man kan bygga upp sin egen frågesport och besvara frågorna elektroniskt.

11.2.8 Filmer och böcker som redskap

För att förmedla information på ett varierande sätt använde jag mig av såväl filmer som böcker. Efter att eleverna sett en film eller läst en bok gjorde de uppgifter i anknytning till det aktuella temat i verket och förde dialog i klassen.

11.2.8.1 Filmer

Dagens ungdomar är vana att se på film och ta emot information via skärmar. Detta uppmärksammade jag genom att åk 4-9 fick se pedagogiska filmer med budskap i anknytning till temaveckan. Det är lättare att fånga målgruppens intresse för en film med barn och unga som förmedlar budskapet i en fiktiv form, än genom att en vuxen föreläser om ämnet. Efter att eleverna sett filmerna gjorde de uppgifter i anknytning till temat. De förde dialog om och reflekterade kring budskapen i filmen och ledorden för temaveckan. Båda filmerna är producerade av Nolltolerans mot mobbning. Verksamheten Nolltolerans mot mobbning drivs av Preventica AB som har över trettio års erfarenhet av förebyggande

arbete riktat till barn och ungdomar. Filmen *Autografen* vann guld i den internationella medietävlingen World Media Festival. Följande filmer användes under temaveckan

Autografen

I filmen *Autografen* fick eleverna följa med när mellanstadieeleven Emmy oförskyllt blir utsatt för mobbing från några av sina klasskamrater. Handlingen utspelar sig under en vanlig skoldag och belyser hur vem som helst kan bli utsatt, samt hur det är att hamna mittemellan; det vill säga hur det är att vara den som tyst ser på, den som inte driver utvecklingen framåt men inte heller den som säger ifrån.

Escape

Filmen följer ett helt vanligt tonårspår, Anton och Madde som kastas in i en blossande intrig där Anton blir mobbad på nätet av Madde. Man får följa med händelseförloppet från början och får på det viset en inblick i hur fort många av dessa fallen utvecklar sig.

11.2.8.2 Böcker

För att kunna förmedla information om invandring och mångkulturalism på ett lättförståeligt sätt valde jag att göra det via böcker med fiktiva berättelser och mycket bilder för åk 1-4 och en sann historia för specialklasserna. Eftersom nio av tio ord som vi lär oss sker via det skriftliga språket stödde denna metod dessutom språkutvecklingen hos eleverna. Efter att de hade läst böckerna gjorde de uppgifter i anknytning till historierna och förde dialog med reflektioner i klassen. Följande böcker användes under temaveckan.

Hassan och hans färger av Mary Hoffman och Karin Littlewood

Boken handlar om Hassan som flyttat till Sverige med sin familj från Somalia. Den berättar om hans längtan hem, de svåra upplevelser han varit med om då familjen flydde och hur svårt han har att integrera sig i den nya klassen och sitt nya hemland.

Zahra och det gömda barnet av Helena Olofsson- HeshmatPasand

Boken handlar om en flicka som heter Zahra. Hon gömmer sig tillsammans med sin sjuka mamma hemma hos en gammal tant i Sverige. De har rymt från Teheran. Hennes pappa sitter i fängelset i Sverige. Familjen hotas skicka tillbaka till Teheran. Zahra blir vän med en svensk flicka och de lyckas rädda situationen och familjen får stanna i Sverige och Zahras pappa frigges.

Jag är en pojke med tur av Monica Zak

Boken handlar om Esmat, som är en 17 årig pojke. Han är ursprungligen från Afganistan men har ensam tagit sig till Sverige. I boken får man följa med hans sanna resa och bland annat ta del av hans hemska upplevelser som barnarbetskraft på en mattfabrik och hur han smugglas genom Europa. Boken ger en realistisk inblick i hur det är att vara flykting.

12 Temaveckan syntes konkret i skolans utrymmen

För att temaveckan inte bara skulle upplevas i teorin och under den veckan, gjorde jag några åtgärder för att den också skulle synas i praktiken och leva vidare. Jag tog hjälp av eleverna och personalen för att förverkliga mina idéer.

12.1 Den röda tråden

För att de yngsta klasserna skulle få den röda tråden konkretiserad, fingervirkade de en lång röd tråd som hängdes upp i korridoren. Budskapet om att när vi samarbetar, så kan vi uppnå något större ingick också i metoden, eftersom varje enskild elev endast fingervirkade en liten bit av helheten. Det här var ett sorts kollaborativt lärande. I den röda tråden hängde samtliga klasser upp färggranna lappar med texter och bilder av de kunskaper och insikter de fått gällande ledorden under veckan. På så sätt såg de konkret hur deras kunskaper ökade och man kunde ta del av andras insikter.

På fotot ser man den röda tråden och lappar med elevernas insikter. (Foto: Carita Rouvinen)

12.2 Winellskas wall

Jag gjorde en Winellskas wall i matsalen. Det innebar att eleverna fick lämna trevliga och positiva hälsningar till varandra på färggranna limlappar på väggen. De här ökade samhörigheten i skolan, uppmuntrade eleverna att skriva och vara kreativa samt att ta fasta på positivt tänkande.

12.3 Pussel

Som en del av workshopprogrammet på måndagen gjorde elever ett stort pussel med skolans logo som bild. En annan grupp sydde tygpåsar att sätta pusselbitarna i. Målsättningen var att öka samhörigheten bland eleverna, ge budskapet om att man tillsammans kan åstadkomma stora saker och göra något konkret som kan användas efter att temaveckan tagit slut.

12.4 Svenska dagen meny

Elevkårens styrelse fick påverka skollunchens meny för Svenska dagen. De brainstormade kring vilken maträtt som känns svensk och beslöt sig för köttbullar, potatismos, gräddsås och lingonsylt. Denna meny serverades tillsammans med ett salladsbord på fredagen, för att uppmärksamma Svenska dagen.

13 Evaluering av temaveckan

Varje klass gjorde som avslutning på temaveckan en helhetsutvärdering. De yngre klasserna, åk 1-5 gjorde det i form av formativa muntliga evalueringar enligt mina instruktioner. De äldre klasserna, åk 6-9 svarade på en elektronisk enkät som jag gjort. I enkäten fanns såväl frågor med svar i fritext samt summativa med skalor på 1-5, där 1 betyder att respondenten inte alls håller med om påståendet och siffran 5 att respondenten är helt av samma åsikt. I enkäten deltog totalt 336 stycken elever.

Orsaken till att jag valt att dela upp utvärderingsförfarandena enligt ålder är att man, enligt Statistiska Centralbyrån i Sverige, bör vara försiktig med att samla in data från barn under 8 år genom standardiserade enkäter och intervjuer. Barn i den åldern har klara begränsningar i bland annat språklig förståelse som är av stor betydelse för svarsprocessen. De har olika förutsättningar att förstå och tolka frågor. Barn under 12 år har ofta svårt att förstå att det inte finns några rätt eller fel svar, att det inte är som på ett prov i skolan. De har likaså svårt att förstå att olika individer kan tolka saker olika, utan att det för den skull betyder att den ena har rätt och den andra har fel.

I enkäten ingick följande frågor

1. Jag tycker att temaveckan har varit rolig
2. Jag tycker att programmet under veckan har varit mångsidigt
3. Jag har haft långtråkigt under temaveckan
4. Jag har lärt mig nya saker under temaveckan
5. Sätt ett kryss vid de ord som du vet vad de betyder
6. Hur tycker du att temaveckan har skiljt sig från en vanlig skolvecka?
7. Vad tycker du om diskussionerna ni haft i klassen efter något program?
8. Vad tyckte du om att få kompisrespons?
9. Skulle du vilja att skolan ordnar temadagar i fortsättningen?
10. Här kan du lämna en egen hälsning

13.1 Plock ur hälsningarna i enkäten

”Jag är positivt överraskad och tycker de var jätte nyttigt att få lära sig”

”mera inflyktingar”

”Det var jätte roligt att lära sig om andra kulturer och kära sig mera om de som man inte kunde förut.”

"Tack för att orka organisera den här eventet"

”Bra jobbat ledningen!”

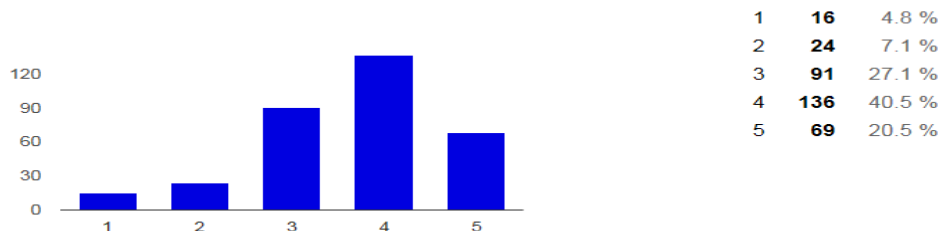
”I temaveckans knyt kalas skall man få lov att ta karkki och läsk”

”bra ordnat och organiserat, levande biblioteket var uppskattat"

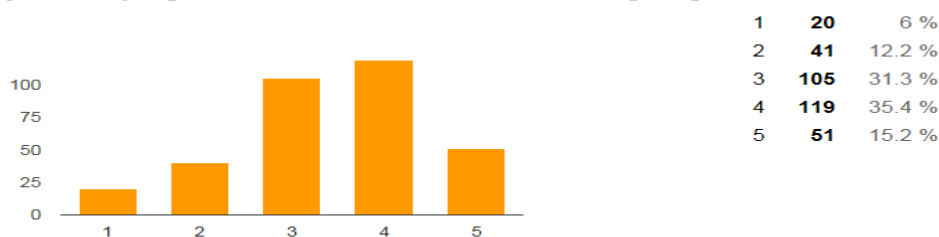
13.2 Enkätsvaren och kommentarer till dem

Här är enkätsvaren för de fem första frågorna i enkäten. Skalan är 1-5, då en 1 betyder att man inte alls håller med om påståendet och en 5 betyder att man är av helt samma åsikt.

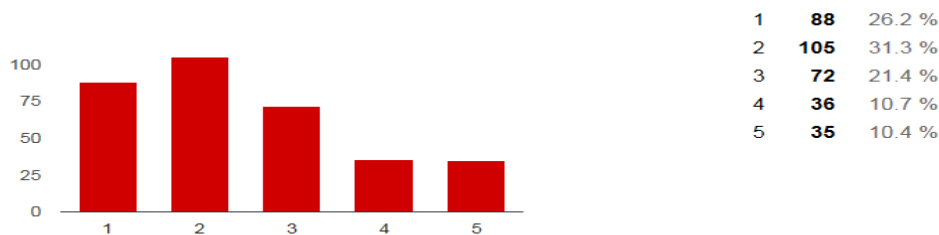
Jag tycker att temaveckan har varit rolig

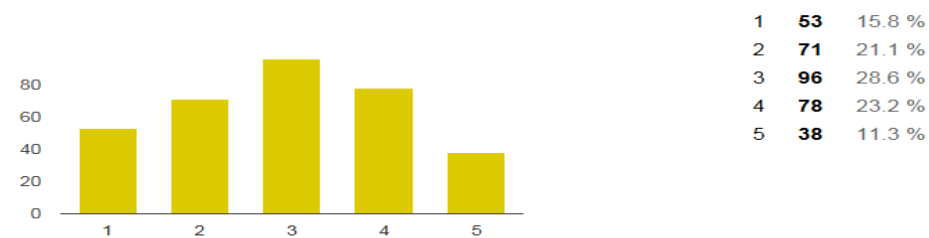
Jag tycker att programmet under veckan har varit mångsidigt

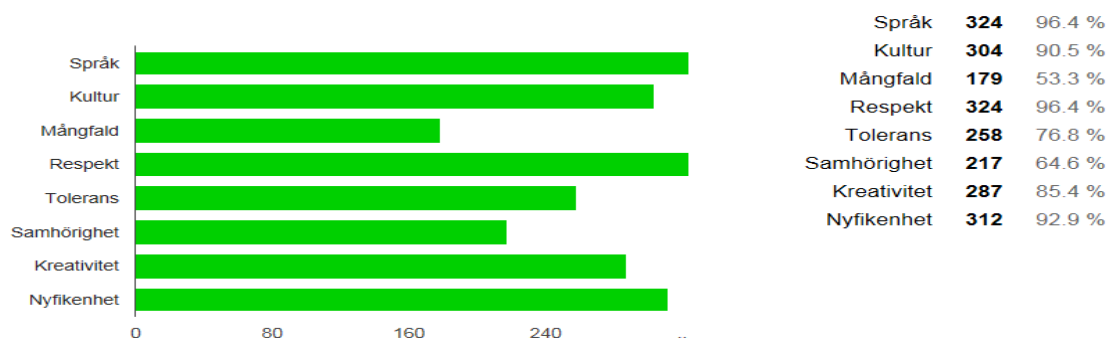
Jag har haft långtråkigt under temaveckan

Jag har lärt mig nya saker under temaveckan

Sätt ett kryss vid de ord som du vet vad de betyder

De fem första frågorna i enkäten var summativa frågor. Utgående från svaren, i frågorna 1-3, kan man tolka att majoriteten varit nöjd med temaveckan och att de upplever att den varit rätt rolig, med ett mångsidigt program. Den fjärde frågan ”Jag har lärt mig nya saker under temaveckan” delade åsikterna och landade på ett medeltal omkring 3. Det är säkert svårt att uppskatta om man lärt sig något nytt, speciellt när det tar tid för insikterna att falla på plats. Jag bad eleverna att sätta ett kryss i rutan för alla de ledord som de förstår betydelsen av. Språk, respekt och nyfikenhet toppade listan. Det var speciellt roligt att se att hela 96,4 % av respondenterna upplever sig veta vad respekt betyder. Det är en bra grogrund att bygga vidare på. De mest okända orden för respondenterna var mångfald, samhörighet och tolerans. Om det verkligen är så att eleverna vet vad respekt betyder och visar respekt i praktiken, så skall mångfalden, samhörigheten och toleransen inte vålla några problem för dem.

Jag hade planerat att eleverna skulle ha besvarat en fråga innan temaveckan, gällande ledorden. Jag skulle ha villat veta hur många som vet vad de betyder innan temaveckan, för att kunna jämföra hur många som vet vad de betyder efter temaveckan. Tyvärr hann jag inte göra förfrågan innan. Det var trots allt roligt att se att så många ansåg sig veta vad de betyder efter temaveckan.

Utöver dessa frågor ställde jag några frågor som skulle besvaras i fritext. Utgående från svaren kan man konstatera att många elever upplevde temaveckan vara friare än en vanlig skolvecka och att man inte behövde någon skolväska med sig. Många konstaterade dock att det varit intressant och att de lärt sig mycket.

Gällande hur bra diskussionerna i klasserna varit fanns det delade åsikter och en tydlig skillnad på hur det lyckats från klass till klass. Det fanns flera elever som var ivriga och tyckte att diskussionerna varit givande och lärorika, medan det fanns andra som upplevde att de knappt fört några diskussioner.

Även kompisresponsen delade åsikterna. Det fanns både sådana som var för den och sådana som inte uppskattade den så mycket.

13.3 Frågorna kan tolkas på olika sätt

Det är klart att frågorna i enkäten kan uppfattas på många olika sätt av respondenterna. Hur kan jag veta om jag vet? Vad är det som bestämmer om jag vet vad ett ord betyder eller om jag lärt mig något nytt? Enkäten fungerade som ett riktigivande dokument och ett verktyg för

insikter hos respondenterna. De fick möjligheten att stanna upp och se tillbaka på vad de varit med om och vad de upplevt. De fick möjlighet till att göra sin röst hörd med tanke på planer för framtiden.

13.4 Min egen evaluering

”Bra planerat är till hälften gjort” brukar man säga och det passar in i detta sammanhang. Eftersom jag gjort en så grundlig plan, löpte temaveckan utan större problem. Jag är själv både nöjd och stolt över programmet. Speciellt glad är jag över att jag lyckats tänga de flesta kurser som jag haft i min utbildning till samhällspedagog. På så sätt kunde jag ta fasta på helheten i utbildningen och hur jag i praktiken kan utnyttja de kunskaper och kompetenser som jag lärt mig.

13.4.1 Johnson & Johnsons fyra komponenter för samlärande

I kapitel 5.3. berättade jag om Johnsons & Johnsons fyra komponenter gällande barns samlärande. Hur lyckades jag med dessa i praktiken?

1. *Ett positivt beroende - barnen ska uppfatta att de är beroende av varandras insats och att ingen lyckas om inte hela gruppen lyckas.*

I flera av de metoder som jag valt var eleverna beroende av varandra och man poängterade att allas insats behövs, för att uppnå ett lyckat resultat. Ett exempel på detta är den fingervirkade röda tråden. Barnen jobbade i par och hade i uppgift att stöda varandra till ett kollaborativt samarbete, genom dialog.

2. *Fysisk närhet - samarbetet bör ske i nära möte med varandra, där barnen kan arbeta tillsammans i små grupper med regelbundna träffar.*

Något direkt återkommande grupparbete fanns det inte under temaveckan, eftersom jag ville variera programmet så mycket som möjligt. Men grupparbeten av olika slag

fanns det många av. Det fanns t.ex. praktiska utvärderingsmetoder där man skulle jobba inom grupper och genom dialog få reda på vad kamraterna ville ge för respons.

3. *Social kompetens - barnen behöver utveckla och ha kunskap om vad som är karakteristiskt för hög kvalitet i interaktionen mellan människor.*

I och med att jag skapade möten mellan olika kulturer och olika generationer byggde jag arenor för att förkovra de sociala kompetenserna och förståelsen för att vi alla är olika. Jag arrangerade även språkutvecklande verksamhet som man har nytta av i interaktion mellan människor.

4. *Grupparbetets utveckling- barnen bör regelbundet diskutera processen, det vill säga hur arbetet fortskrider mot sitt mål, samt hur det bäst uppehåller goda arbetsrelationer inom gruppen.*

I och med att alla klasser hade den röda tråden de skulle följa, för att skaffa mera information om ledorden, hade de också ett gemensamt mål. Genom upprepade dialogtillfällen och reflektioner kunde processen stödas och arbetsrelationerna inom gruppen förbättras.

13.4.2 Kommunikation

Kommunikationen till Winellska skolans personal kunde ha varit bättre. Det att jag endast hade rektorn som kontaktperson var inte en bra lösning, eftersom hon var upptagen med mycket annat och bortrest under en viktig period av koordineringsprocessen. Jag försökte då vända mig till biträdande rektorn med mina frågor, men hon kunde inte hjälpa mig, eftersom hon inte varit med i processen. Kommunikationen med lärarna skulle säkert också ha fungerat bättre om jag vänt mig till ledningsgruppen eller en arbetsgrupp inom lärarkollegiet. Nu kontaktade jag bara vissa ämneslärare skilt för sig via e-post. Tidsbristen i koordineringsskedet, i och med att tidtabellerna ändrade, gjorde att lärarna fick sitt program för sent och det ledde till en del frustration hos dem. Det ledde också till att de inte hann sätta sig in i programmet i lugn och ro och kände då kanske att de inte hade läget helt under kontroll.

13.4.3 Positiv feedback av elever, föräldrar och samarbetsparter

Jag fick spontan positiv feedback av såväl elever som föräldrar till nöjda barn. Speciellt rolig var feedbacken jag fick av en mamma till en tonårspojke. Hon berättade att hennes son oftast är stängd som en mussla, då hon försöker fråga om skolan och vad han gjort. Nu kom pojken hem efter den första temadagen och glatt och nöjt delade med sig av vad han fått göra och uppleva under dagen.

Flera samarbetsparter gav positiv feedback för det arbete jag gjort för att skapa temaveckan och programmet, samt för det gemensamma samarbetet.

13.4.4 Personlig utveckling

Den personliga utveckling som jag gjort under examenarbetet gäller främst professionalitet. Jag hänvisar till hur jag lyckades vara flexibel, ha tålamod och vara saklig trots att det kändes kämpigt många gånger. Det här var någonting som jag tänkte extra mycket på under processen och med facit i hand lyckades jag med det. Rektorn riktade också ett speciellt tack till mig för mitt tålamod och mitt goda humör, trots att jag stött på många utmaningar under processen. Det andra var att anpassa verksamheten enligt ålder och att hitta balansgången mellan ett kreativt, men ändå pedagogiskt program. Det sista var att jag på ett bra sätt lyckades kombinera den teori jag valt ut för mitt arbete med den praktiska prestationen.

Mitt mål var att arrangera en inkluderande, handlingsbaserad temavecka med tyngdpunkt på aktivitetspedagogik, dialog och samlärande. Detta mål lyckades jag uppnå med en god marginal.

14 Diskussion

Jag har en tendens att sikta på stjärnorna, då jag skall göra något. Jakten på den röda tråden med språk och kultur som guide gick enligt den linjen. Jag ville ha det där lilla extra, gång på gång. Det finns inte någon, utöver mig själv, som vet vad allt som ingick i temaveckan. Den som är intresserad kan bekanta sig med Infohäftet som finns som bilaga, för att få en riktgivande uppfattning om helheten.

Det viktigaste var trots allt den väg jag gick, det jag lärde mig genom ”learning by doing” och framför allt att eleverna och personalen vid Winellska skolan fick delta i en temavecka, då skolan och undervisningen bjöd på upplevelser och glädje i lärandet.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till Winellska skolan, till eleverna, personalen och till min handledare, rektor Kristiina ”Kitta” Koli, för samarbetet och för att ni möjliggjorde att jag kunde göra ett sådant examensarbete som jag ville. Jag vill tacka alla samarbetsparter som ställde upp med program och sin expertis.

Jag vill också ge ett enormt stort tack till min handledare, Carolina Silin, som på ett bra sätt stöttat, väglett och pushat mig enligt hur det har behövts.

Till sist vill jag tacka mina vänner Katarina von Numers-Ekman och Heidi Lithén för att ni har korrekturläst och kommit med värdefulla kommentarer gällande innehållet i mitt arbete.

Källförteckning

- Palmér. A, 2010. *Muntligt i klassrummet*. Polen: Studentlitteratur
- Doverborg. E, Pramling. I. 1996. *Mångfaldens pedagogiska möjligheter*. Stockholm: Liber
- Olsson Jers. C. 2012. *Klassrummet som muntlig arena*. Indien: Liber
- Williams. P. 2006. *När barn lär av varandra*. Slovenien: Liber
- Säljö. R. 2000. *Lärande i praktiken*. Stockholm: Prisma
- Norrbäck-Kackur. P. 2005. *Dialogen- ett språkstimuleringsprojekt*. Jakobstad: Forsbergs tryckeri
- Förbundet Hem och skola i Finland r.f. 2016. *Läroplanen i ett nötskal*.
- Hoffman. M, Littlewood. K. 2003. *Hassan och hans färger*. Stockholm: Sjöstrand
- Olofsson- HeshmatPasand. H. 2003. *Zahra och det gömda barnet*, Sverige: Raben & Sjögren
- Zak. M. 2012. *Jag är en pojke med tur*. Bromma: Opal

Länkar

Skolverket i Sverige

<http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/grundskoleutbildning/diskutera-och-utveckla/sprakutvecklande-arbetssatt>

Statistiska centralbyrån i Sverige

<http://www.scb.se/sv /Hitta-statistik/Artiklar/Nar-vi-fragar-barn/>

Sällskapet för medieföstran

<http://mediekunskap.fi/material/hur-kan-man-behandla-flyktingfragan-rasism-konfliktnyheter-och-hatprat-med-barn-och-unga/>

Nolltolerans mot mobbning

<http://nolltolerans.org/vara-filmer/>

Filmen: Autografen

https://www.youtube.com/watch?v=YI7_VxZV_1Y

Fimen: Escape

<https://www.youtube.com/watch?v=M0bvrVwKkiY#t=12>

Lärrarhandledning till filmen Escape

http://nolltolerans.org/lararhandledning/EscLararhandledning_Blekinge.pdf

Utbildningsstyrelsen/ LP2016

http://www.opf.fi/lp2016/grunderna_for_laroplanen

Winellska skolans blogg

<http://winellska.blogg.hbl.fi/>

Infohäfte för lärarna

Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide

1. Allmän översikt
2. Bonusprogram
3. Böcker
4. Börje Mattsson
5. Djungeltrumman
6. En god läsare för hundra år sedan skulle nästan vara analfabet i dag
7. Ett ord i taget + berättelser
8. Familjen Johansson
9. Filmer
10. Fingervirka
11. Frågesport
12. Honungshjärta
13. Jakten på den röda tråden- en spårning för åk 1-6
14. Kahoot
15. Klassfoto (Positiva saker)
16. Levande bibliotek
17. Lärarnas uppgifter inför temaveckan
18. Nusse-Kudden
19. Sibelius
20. Spel och knytkalas
21. Svenska dagen
22. Utvärderingar
23. Vänklassernas program måndag 2.11
24. Vänklassernas ordkonstprogram fredag 6.11
25. Workshopar (Stationer)

Det viktiga är att vi är olika. För annars vet man inte vem som är vem.

Klara 5 år

Maricas telefonnummer: 040- 5618454

1. Allmän översikt

Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide är en temavecka för samtliga elever i Winellska skolan under den s.k. Svenska veckan, 2-6.11.2015. Ledorden för verksamheten är språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet. Programmet är centrerat till måndag, onsdag och fredag kl. 9-13 med undantag av att åk 6 får besök av Folkhälsan på torsdagen och åk 7-9 har temadag hela måndagen.

I detta infohäfte finns information om programmet. Jag har en ”postlåda” i lärarrummet, där man får returnera material som jag skall ha, tack.

Målsättningen är att eleverna under veckan samlar på sig information om ledorden genom de upplevelser de får ta del av. Under utvärderingstillfällena vinklas diskussionerna utgående från det. Alla klasser skall under det första passet med vänklasserna diskutera vad orden betyder. Denna information skall byggas på under veckan med insikter och exempel. Årskurserna 1-4 fingervirkar en röd tråd som hängs upp i korridoren mellan lärarrummet och slöjdaulan. Alla klasser får fem lappar, där man under veckan skall skriva upp vad man lärt sig, insikter, frågeställningar och annat i anknytning till ledorden. An efter man skriver eller ritar något på en lapp hänger man upp den i den röda tråden, så att eleverna ser resultat och att det hela tiden byggs på. Klassen bestämmer tillsammans när man skall skriva en lapp och vad som skall stå på lappen. Eftersom alla klasser bara har fem lappar lönar det sig att noga fundera vad man vill förmedla.

Temaveckan inleds på måndagen kl. 9.00 med en gemensam inledning. Klasserna samlas i gymnastiksalen och matsalen. Alla får ta del av allt program genom skärmar och högtalaren. Fyll i listor var er klass är! Mikael Flemmich håller öppningstal.

2. Bonusprogram

Här är förslag på lite extra program, om det finns behov för det. Ni kan använda av materialet under era övriga timmar under temaveckan också.

- **Matteklurigheter** för åk 1-9 som stimulerar det logiska tänkandet och samarbete hittas på, Vetamix på adressen:

<http://svenska.yle.fi/artikel/2015/10/15/ovningar-i-logiskt-tankande>

- **Musikkampen**

Dela in gruppen i mindre grupper. Läraren skriver en bokstav på tavlan. Nu skall grupperna så fort som möjligt börja sjunga en sång vars titel, första mening eller refräng börjar på bokstaven på tavlan. Den grupp som först börjar sjunga en sång i anknytning till bokstaven får poäng.

- **Ordhissen**

Eleverna skriver ord under varandra på smala pappersremsor. Sedan går de runt och försöker koppla ihop ord med andra för att få riktiga sammansatta ord. Sedan går de runt och kopplar ihop ord med andra och hittar på egna sammansatta fantasiord. När de hittat på ett fantasiord skall det hitta på en förklaring på det. Till sist får eleverna presentera sina fantasiord för de andra i klassen.

- Hänga gubbe

Det är aldrig fel att leka hänga gubbe. Bra att ta till om man har en extra stund. En elev hittar på ett ord och skriver lika många streck på tavlan som det finns bokstäver i ordet. Nu får de andra gissa bokstäver. Om bokstaven finns med i ordet skrivs den in på strecket, om inte så börjar man rita på sin bild, ett streck per miss. Nu gäller det att komma på ordet innan bilden är klar.

- Flitig som en myra

Det finns i det svenska språket en hel del liknelser om hur en människa är, där man har involverat djur, t.ex. tyst som en mus och arg som ett bi. Det finns en lista på dessa under denna länk https://sv.wikipedia.org/wiki/Lista_%C3%B6ver_uttryck_med_djur. Gå först igenom listan med eleverna. Därefter skall de, i mindre grupper, göra korta skådespel där det måste ingå några av uttrycken, som de sedan spelar upp för varandra.

3. Böcker

Målsättning: Eleverna skall genom att ta del av historierna i böckerna få en inblick i flyktingsituationen på ett individuellt plan. Böckerna skall vara tankeväckande och stå som grund för dialog inom ämnet.

Tema: Mångfald, respekt, språk, kultur, kreativitet, nyfikenhet, tolerans, samhörighet

Hassan och hans färger av Mary Hoffman och Karin Littlewood (ca. 10 minuter att läsa)

Läs boken högt i klassen och visa bilderna. Dela in klassen i mindre grupper för reflektioner.

- Varför kände sig Hassan inte hemma i det nya klassrummet?
- Varför åt inte Hassan skolmaten?
- På vilket sätt tyckte Hassan att landet Somalia, som han kom ifrån, skiljde sig från Sverige, dit han flyttade?
- Tänk er att det kommer en ny elev till klassen, som kommer från ett annat land och som pratar ett annat språk. Vad skulle ni, som klasskompisar, kunna göra för att denne skulle känna sig respekterad och välkommen?

Avsluta med en individuell uppgift. Rita en bild på ett A4 papper så att du delar in papperet (liggande) med ett streck på mitten. Rita på ena sidan ditt hem på vintern och på den andra sidan Hassans hem.

Zahra och det gömda barnet av Helena Olofsson- HeshmatPasand (ca. 20 minuter att läsa)

Läs boken högt i klassen och visa bilderna. Dela in klassen i mindre grupper för reflektioner.

- Varför tror ni att Zahras pappa kör taxi fast han är utbildad doktor?
- På vilket sätt skilde sig husen i Bredby från husen i Teheran, som Asal kom ifrån?
- Var arga tanten arg?
- Tycker ni att Asals familj skall bo kvar i Sverige eller resa tillbaka till Iran? Varför?
- Vad tycker ni om det Zahra gjorde för att hjälpa Asal?
- Tänk er att det kommer en ny elev till klassen, som kommer från ett annat land och som pratar ett annat språk. Vad skulle ni, som klasskompisar, kunna göra för att denne skulle känna sig respekterad och välkommen?

Diskutera till sist hela klassen utgående från gruppernas diskussioner.

4. Börje Mattsson: Jakten på den röda tråden- flyktingsituationen förr och nu

Målsättning: Eleverna skall få en helhetsbild av den flyktingkris som råder. Svar på frågorna; Vem kommer? Varför kommer de? Hur kommer de? Hur skall vi bemöta dem som kommer på bästa sätt?

Tema: Mångfald, respekt, tolerans, nyfikenhet, språk och kultur

F.d. invandringskoordinator och Faces festivalens fader, Börje Mattsson föreläser.

Plock ur innehållet

- historisk tillbakablick
- flyktingarna lämnar inte bara sitt hemland bakom sig, utan även sin identitet
- kulturkrockar
- bemötande i denna ända bra/dåligt

5. Djungeltrumman

Målsättning: Barnen får uppleva en musikalisk- och språklig stimulans och Finlandssvensk kultur.

Tema: Samhörighet, kreativitet, språk, mångfald och nyfikenhet

Djungeltrumman och Arne Alligator uppträder i gymnastiksalen tisdagen den 3.11 kl. 9.30 för årskurs 1-6 och förskolan. Efter att de uppträtt får man träffa Arne Alligator och Djungeltrumman.

Kyrksläotts Svenska Kulturförening r.f. bjuder på denna konsert!

6. En god läsare för hundra år sedan skulle nästan vara analfabet i dag

Målsättning: Eleverna skall lära sig om hur viktigt det är att vara en god läsare i dagens samhälle, vad skillnaden är att läsa på skärm och att läsa tryckta texter.

Tema: Kreativitet, nyfikenhet, språk, kultur, mångfald

Katarina von Numers-Ekman, som är modersmållärare, läsambassadör och författare, pratar med femmorna och sexorna under rubriken "En god läsare för hundra år sedan skulle nästan vara analfabet i dag". Lektionen handlar om varför det är så viktigt att bli en tillräckligt god läsare i dagens samhälle, om varför det kan kännas jobbigt att läsa och om vad man kan göra för att det ska bli lite enklare och roligare. Katarina talar också om skillnaderna mellan att läsa på skärm och att läsa tryckta texter och avslöjar vad spelet Clash of Clans har med läsning att göra. Dessutom berättar hon om något viktigt som hjärnforskarna har fått reda på att händer i våra huvuden när vi läser olika sorters texter.

7. Ett ord i taget + berättelser

Målsättning: Genom övningarna tar man fasta på såväl det muntliga, som det skriftliga berättandet. Man övar att jobba i grupp, använda sin fantasi, lyhördhet och det svenska språket.

Tema: Mångfald, respekt, språk, kultur, kreativitet, nyfikenhet, tolerans, samhörighet

Ett ord i taget

Samla gruppen till en ring. Berätta en gemensam historia genom att alla får säga bara ett ord i taget. Uppmuntra deltagarna att noga lyssna på varandra för att hänga med i vad som händer. Kom ihåg att säga att det inte lönar sig att ha egna historier i huvudet, för händelserna hinner ändra innan turen kommer tillbaka. Det är teamwork som gäller. Fantasi är tillåten. Man behöver inte säga punkt och andra skiljetecken. Man märker när man inleder en ny mening. Som avslutning pekar läraren på en elev i taget av dem som var i turen och säger följande ord (ett per elev) som de skall upprepa ”av denna historia lär vi oss att” och så fortsätter de ett ord i taget med en avslutning.

Berättelser

Den här punkten skall vänklasserna samarbeta kring under egna tillfällen. OBS! Denna övning skall inte sätta krav på grammatik och rättstavning. Det är kreativt skrivande som gäller. Beroende på färdigheter, hinner man skriva en rad eller tio på samma tid. Det gör inget.

Den första klassen

Dela in gruppen i mindre grupper på 5-6 st. Varje elev behöver ett rutigt papper och en penna. Nu skall alla börja skriva en historia. Efter några minuter, när de hunnit skriva några rader, ger alla sitt papper till den som sitter på vänstra sidan. Nu fortsätter man på den historien tills det igen är dags att byta. När papperen gått varvet runt och man får sitt ursprungspapper tillbaka läser alla upp sin historia för varandra. Historierna är på hälft och det gör inget.

Den andra klassen

Dela ut de påbörjade historierna. Om någon blir utan en historia, så får den ett tomt papper och får börja en ny historia. Dela in gruppen i mindre grupper på 5-6 stycken per grupp. Nu får eleverna fortsätta på de historier som vänklassen påbörjat. Observera att den sista som skriver sin del av historien skall hitta på ett slut.

Spara historierna! Ni skall läsa dem på fredagens vänklassträff!

8. Familjen Johansson

Målsättning: Ge barnen möjlighet att röra på sig, vara lyhörda samt ge språklig stimulans.

Tema: Samhörighet, kreativitet, nyfikenhet, språk och kultur

Dela in klassen i grupper på 6 stycken. Om en grupp blir utan någon deltagare gör det inget. Blir det bara en eller två över så kan de läsa berättelsen. Barnen sätter sig gruppvis, på stolar bakom varandra. Dela ut rollerna i berättelsen så att den första i alla grupper blir pappan den andra mamman osv. Läs berättelsen om familjen Johanssons utflykt. Varje gång det nämns någon av personerna eller hunden skall denne stiga upp och skynda sig ett varv runt sin familj tillbaka på sin plats. Om det är jämna familjer kan man räkna poäng enligt vem som är snabbast, men det är inte nödvändigt. Alltid då det nämns något av det orden som är skrivet med fet stil skall den personen springa runt sin familj. Säger man familjen Johansson så skall alla, förutom hunden, upp och runda stolarna ett varv. Säger man barnen är det deras tur och föräldrarna så är det deras tur.

Personer: **Pappa** Johansson
Mamma Johansson
Storasyster Kaisa Johansson
Lillebror Kaj Johansson
Babyn Patty Johansson
Hunden Max

Familjen Johanssons utflykt

En vacker dag skulle **familjen Johansson** åka på utflykt till en sjö, som låg en bit bort. **Barnen** hade sett framemot det redan i veckor. **Hunden** låg på sin bädd och förstod inte alls varför **hela familjen** yrade runt, tidigt en lördags morgon. **Pappan** packade matkorgen medan **mamman** sökte reda på fiskeredskapen. De **äldre barnen** samlade ihop sina sim saker och serietidningar, med **Patty** i hälarna. Det enda **hunden** var intresserad av att ta med sig, var sin frisbee. När allt var packat och det var dags att gå ut till bilen saknades bara bilnyckeln. **Pappan** frågade av **mamman** var den låg. Det hade hon ingen aning om och nu inleddes den stora nyckeljakten, där **hela familjen**, förutom **hunden** deltog. Till sist hittade **Kaisa** nyckeln i kylskåpet. Hur den hade hamnat där, hade ingen en aning om. Äntligen bar det av i **familjens** gamla Fiat. **Max** trängdes i bakluckan bland korgar, kassar och **Pattys** vagn.

Mamman rattade och sjöng, medan **pappan** läste en deckare. Efter en liten stund var **Kaj** uttråkad och började i tur och ordning fråga sina **föräldrar** om när de kommer fram. **Hunden** hade somnat och låg och dräglade på picknickfilten. Nu skymtade bergen i horisonten och **hela familjen** blev ivrig, eftersom det snart skulle vara framme.

När de kurvade in på parkeringen fanns där redan många andra bilar. **Hunden** hoppade ut, gäspade och sträckte på sig. Efter en kort promenad hade **familjen** hittat ett lämpligt ställe att stanna på. **Mamman** bredde ut den drägliga filten och **pappan** packade upp lunchen. Nu skulle **föräldrarna** få en skön lugn stund. Men allt gick tyvärr inte enligt planerna. **Hunden** tog en stor bit av korven, **Patty** hade hittat blåbär och var alldeles smutsig från topp till tå och **Kaj** och **Kaisa** grälade om vem som skulle få använda simringen först. Milda moster, skrek **pappan**, nu räcker det. Men han skrek för döva öron. **Mamman** hade redan tagit med sig **Patty** till stranden för att tvätta henne och de andra **barnen** fortsatte med sitt gräl.

Hunden stod med sin frisbee i munnen och tittade frågande på sin husse. **Pappan** lämnade de **grälände barnen** efter sig och gick och kastade frisbee med **hunden**. Nu hade **Kaisa** och **Kaj** upptäckt att **mamman** och **Patty** var nere vid stranden. De sprang ner dit och hoppade i vattnet. **Mamman** var redan helt blöt av att ha tvättat **Patty**, så hon beslöt sig för att också ta ett dopp. När **pappan** och **hunden** avslutat sin frisbeelek la de sig ner i solskenet och **pappan** fortsatte att läsa sin bok.

Till sist kom **den övriga familjen** tillbaka från stranden och de kunde äta sin lunch. Det var tur i oturen att **Patty** kladda med blåbären, sade **mamman**. Annars hade jag inte vågat mig i och simma. Det var också tur att vi inte började äta lunch genast, för nu först har bullarna jag tog från frysen i morse, hunnit tina, sa **pappan**. Där ser man, mycket bra föds ur kaos, sa **Kaisa** och **hela familjen** började skratta. Alla utom **Max** som sov dags sömn med huvudet på sin frisbee.

9. Filmer

Åk 4-6 skall se filmen Autografen

Målsättning: Eleverna skall fundera på temat mobbning. Filmen skall vara tankeväckande för att fungera som grund för dialog inom ämnet.

Filmen Autografen (organisationen Nolltolerans mot mobbning, i Sverige) handlar om ungdomar, med temat mobbning. Se filmen med klassen och gör sedan uppgifterna.

https://www.youtube.com/watch?v=YI7_VxZV_1Y

Autografen

Vilka tankar väckte filmen? (fråga till hela klassen)

Läs upp påståendena och de olika alternativen för svar. Eleverna går till de hörn som passar deras svar. Fråga varför de valt just det hörnet. Fråga följdfrågor och uppmuntra till dialog mellan eleverna.

Mobbning och kränkande behandling förekommer i de flesta miljöer, i klassrum, i korridorer, i matsal, i omklädningsrum och på nätet. Tror du att det är en viss typ av människor som blir utsatta och i så fall vem?

Hörn 1. Den som är konstig.

Hörn 2. Den som tar för mycket plats och syns och hörs för mycket i gruppen.

Hörn 3. Den som är duktig i skolan.

Hörn 4. Eget alternativ.

Om någon skulle utsätta dig för kränkande behandling på nätet, kanske skriva något elakt eller lägga upp en elak bild på dig, vad skulle du göra då?

Hörn 1. Göra likadant tillbaka.

Hörn 2. Strunta i det och låta det vara.

Hörn 3. Säg till en vuxen.

Hörn 4. Eget alternativ.

Om du märker att någon blir mobbad. Vad skulle du göra?

Hörn 1. Gå emellan för att skydda den mobbade

Hörn 2. Skynda därifrån för att inte själv bli involverad.

Hörn 3: Säg till en vuxen.

Hörn 4. Eget alternativ.

Dela in klassen i mindre grupper för att diskutera följande frågor. Diskutera till sist frågorna med hela klassen, utgående från de mindre gruppernas diskussioner.

Varför tror ni att många väljer anonyma nicknames på internet?

Om man vet att någon blir utsatt för mobbning, men man inte gör något åt saken, betyder det då att man godkänner det som händer?

Hur tror ni att det känns för någon att alltid måsta sitta ensam i matsalen och vara ensam på rasterna?

Om någon behandlar en annan illa och offret skrattar åt saken. Tror ni att hen på riktigt tycker att det är roligt? Varför tror ni att hen skrattar?

Hur tror ni att det känns att först bli mobbad/utfrys i skolan och så fortsätter det på nätet, i ens eget hem?

Vad kan man göra om man märker att någon blir utsatt för mobbning?

Hur kan man förebygga mobbning i Winellska skolan?

Åk 7-9 skall se filmen Escape

Målsättning: Eleverna skall fundera på temat mobbning och näthat. Filmen skall vara tankeväckande för att fungera som grund för dialog inom ämnet.

Tema: Samhörighet, respekt, tolerans, mångfald, kultur och språk

Filmen Escape (organisationen Nolltolerans mot mobbning, i Sverige) berättar om ungdomar, med temat mobbning och näthat. Se filmen med din klass och gör uppgifterna. Om du inte får igång filmen så gör först den första delen av uppgifterna och sedan delar du in klassen i mindre grupper för diskussion, innan ni diskuterar hela gruppen.

<https://www.youtube.com/watch?v=M0bvrVwKkiY>

Escape

Läs upp påståendena och de olika alternativen för svar. Eleverna går till de hörn som passar deras svar. Fråga varför de valt just det hörnet. Fråga följdfrågor och uppmuntra till dialog mellan eleverna.

Om någon skulle utsätta dig för kränkande behandling på nätet, kanske skriva något elakt eller lägga upp en elak bild på dig, vad skulle du göra då?

Hörn 1. Göra likadant tillbaka.

Hörn 2. Strunta i det och låta det vara.

Hörn 3. Säg till en vuxen.

Hörn 4. Eget alternativ.

Mobbning och kränkande behandling förekommer i de flesta miljöer, i klassrum, i korridorer, i matsal, i omklädningsrum och på nätet. Tror du att det är en viss typ av människor som blir utsatta och i så fall vem?

Hörn 1. Den som är konstig.

Hörn 2. Den som tar för mycket plats och syns och hörs för mycket i gruppen.

Hörn 3. Den som är duktig i skolan.

Hörn 4. Eget alternativ.

Hur ofta pratar du med någon vuxen om vad du gör på nätet?

Hörn 1. Varje vecka.

Hörn 2. Någon gång i månaden.

Hörn 3. I stort sätt aldrig.

Hörn 4. Eget alternativ

Varför tror ni att många väljer anonyma nicknames på internet?

Om man vet att någon blir utsatt för mobbning, men man inte gör något åt saken, betyder det då att man godkänner det som händer?

Hur tror ni att det känns för någon att alltid måsta sitta ensam i matsalen och vara ensam på rasterna?

Om någon behandlar en annan illa och offret skrattar åt saken. Tror ni att den på riktigt tycker att det är roligt? Varför tror ni att den skrattar?

Hur tror ni att det känns att först bli mobbad/utfrys i skolan och så fortsätter det på nätet, i ens eget hem?

Vad kan man göra om man märker att någon blir utsatt för mobbning?

Hur kan man förebygga mobbning i Winellska skolan?

10. Fingervirka

Målsättning: Eleverna får göra något kreativt och konkret för temaveckan. Eleverna förstår att om alla bidrar med en del, så uppnår de tillsammans något större mål.

Tema: Kreativitet, samhörighet

Årskurserna 1-4 fingervirkar tillsammans en röd tråd som hängs upp i korridoren mellan lärarrummet och slöjdaulan. Man jobbar i par. Eleverna hjälps åt att mäta upp att båda i paret får en garnstump på 50 cm. De hjälps åt i paren att fingervirka sina delar. Alla bitar binds fast i varandra till ett lång röd tråd.

11. Frågesport

Målsättning: Eleverna söker själva reda på information. Eleverna lär varandra nya saker. Eleverna övar grupparbete.

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

Eleverna delas in i grupper. Varje grupp gör sina egna frågor. Till sist har man frågesport då man frågar de andra grupperna sina frågor. De lag som svarar rätt får poäng. Om endast ett lag svarar rätt på frågan får de lag som ställt frågan två poäng.

Lärarna får själva bestämma om det skall vara något visst tema på frågorna eller om det skall vara fritt. Eleverna får själva hitta på frågor, använda nätet (om de har tillgång till det), läsa i sina skolböcker och så plockar jag fram lite böcker som man kan bläddra i. Kom ihåg att returnera böckerna till lärarrummet omedelbart då du inte behöver dem!

12. Honungshjärta

Målsättning: Eleverna skall få ta del av en kulturupplevelse och fundera på vänskap utan ett gemensamt språk. Eleverna lär sig att reflektera i grupp. Till sist får eleven gestalta sina upplevelser i en bildutvärdering.

Tema: Kultur, språk, nyfikenhet, samhörighet, mångfald, respekt, tolerans, kreativitet

Nukketeatteri Poiju ger föreställningen Honungshjärta i musiksalen. Det är en ”dockteater- och musikföreställning om vänskap utan ett gemensamt språk.”

Uppgift efter teatern. Dela in klassen i mindre grupper för diskussion.

- Vad tyckte ni om föreställningen?
- Kände Plytet och Tuten varandra från början?
- Vad tyckte Plytet och Tuten om varandra?
- Tycker ni att man måste tala samma språk för att kunna vara vänner?
- Hur kan man förstå varandra om man inte talar samma språk?
- Har ni varit med om en situation då ni kunnat göra något med någon som pratar ett annat språk?

Diskutera till sist i hela gruppen och ta fasta på ledorden och fyll på er lista med insikter. Vill ni kanske skriva eller rita en lapp till den röda tråden?

Till sist får eleverna göra en bildutvärdering. (se punkt 22)

13. Jakten på den röda tråden- en spårning för åk 1-6

Kyrkslätt svenska församling gör en spårning för åk 1-6. De levererar den åt mig i slutet av denna vecka så jag vet inte dess mera om den än att det handlar om samarbete och att den skall göras ute på skolgården. Det finns en lärarhandledning till den.

14. Kahoot!

Målsättning: Eleverna söker själva reda på information. Eleverna lär varandra nya saker. Eleverna övar grupparbete.

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

Eleverna delas in i grupper och gör frågesporter åt varandra i Kahoot!

<https://kahoot.it/#/>

Här är info om hur det fungerar

<https://getkahoot.com/how-it-works>

Det fanns ett önskemål om att frågorna i frågesporten för åk 9 skulle tangera följande teman:

- Produkters livscykel
- Respekt för vår planet, dvs. frågesportens frågor ska gälla hur vi kan respektera och förnuftigt använda de naturresurser vi har, samt återvinning, återanvändning och minimering av avfall
- Litteraturhistoria

15. Klassfoto (positiva saker)

Målsättning: Eleverna skall förstå att utseendet och det ytliga inte berättar allt om en människa. Eleverna skall lyfta fram kompetenser och goda sidor såväl hos sig själva som hos sina kamrater. En positiv stämning skall skapas i klassen.

Tema: Samhörighet, respekt, tolerans, nyfikenhet, kreativitet, mångfald, språk och kultur

Del 1 Positiva saker

En del grupper har denna punkt vid ett annat tillfälle än klassfotot. De hör trots allt ihop.

Dela in klassen i små grupper på 3-4 st. Eleverna skall i tur och ordning diskutera en gruppmedlem i positiv anda. Vad är denne bra på? Hurdana egenskaper har denne? Utseendet lämnas utanför diskussionen. Personen själv skall också lyfta fram positiva saker om sig själv. Den som är i turen att pratas om skriver upp på en lapp vad som sägs. Läraren går runt och håller reda på att diskussionerna hålls positiva och sakliga.

Del 2 Klassfotot

Samtliga elever väljer från sin lista några positiva saker om sig själv som den skriver på magen av "gubben". Sedan ritar eleven sitt ansikte och sitt hår. Till sist klipper eleven ut sig själv och alla limmar in sin bild på en A3:a som ett klassfoto. Till sist får alla titta på fotot och muntligt tillägga positiva kommentarer om sådana som varit i andra grupper. Obs! Sist i infohäftet finns en A4 med "gubbar" att printa ut.

16. Levande Bibliotek

Målsättning: Eleverna skall få en kulturupplevelse, som dessutom är informativ, om hur det är att vara invandrare i Finland. Verksamheten skall förebygga fördomar och öka förståelse.

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

På onsdag förmiddag skall åk 7 både göra Kahoot! och delta i Levande Bibliotek. Ni lärare får själva distribuera tiden som ni ser den lämplig, enligt tidtabellen för Levande Bibliotek. Om ni upplever att ni har extra tid så får ni gärna plocka in något Bonusprogram från punkt 2.

Det Levande Biblioteket är en mötesplats för olika kulturer och identiteter, samt en plats för människor att möta sina fördomar och starka nog att bryta dem. Alla människor har fördomar, men genom kontakt och diskussion kan man minska på fördomarna och i stället öka på kunskap och förståelse.

Det Levande Biblioteket fungerar som ett vanligt bibliotek med bibliotekarier, böcker och lånekort. Det finns dock en skillnad – böckerna i det Levande Biblioteket är människor, och böckerna och läsarna deltar i ett

personligt samtal. Böckerna i biblioteket är personer som av olika anledningar ofta är utsatta för stereotypier och fördomar, i det här Levande Biblioteket är böckerna personer som representerar olika länder. Lånetiden i biblioteket är 15 min och böckerna ska returneras i samma skick som de lånades i.

Här är tidtabellen

9.00-9.20 7 A (träffas genast vid bibban)

9.20-9.40 7 B

9.40-10.00 7 C

10.00-10.20 7 D

10.20- 10.40 7 E

10.40-11.00 7 G

11.00-11.20 7 F

OSS! Tiden är knapp. Ni skall helst vara lite innan på biblioteket så att ni genast är färdiga att börja. Ni får mera information om Levande bibliotek onsdagen den 28.10 av Michaela Högnabba i samband med VESA:n

17. Lärarnas uppgifter inför temaveckan

Välplanerat är till hälften gjort. Jag planerar programmet men önskar hjälp av er med gruppindelningar eftersom ni bättre känner era elever.

åk 5 grupper för onsdagen tillsammans med åk 6

åk 6 grupper för onsdagen tillsammans med åk 5 och grupper för Folkhälsanträffen på torsdagen

åk 7-9 klassföreståndarna skall plocka in sin elever i workshopar

Klasslärarna och klassföreståndarna skall fylla i listor för var de är (gymnastiksal el. matsal) under inledningen och Svenska dagen programmet.

Klasslärarna och klassföreståndarna skall del in sina elever i par (en grupp på tre om det är ojämnt) som skall vara responskompisar under veckan. Det betyder att dessa två skall följa med den andra under veckan för att sedan sista timmen på fredagen kunna ge positiv feedback.

Samtliga lärare skall bekanta sig med programmet.

Klasslösa får anmäla senast tisdagen den 27.10 i vilka workshopar ni går som stödperson.

Kolla att vänklasserna inte har inprickat berättelserna på samma lektion. Ändra i sådana fall om ert program så att det går ihop. De lägre klasserna, som gör mycket med sin klasslärare, har t.ex. relativt lätt att byta ordningsföljd på programmet.

18. Nusse-Kudden

Målsättning: Barnen får genom en kulturell upplevelse fundera kring att människor är olika och att de får vara det, och hur vi reagerar och agerar med varandra med respekt och tolerans. Till sist får eleven gestalta sina upplevelser i en bildutvärdering. (se punkt 22)

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

- Varför var Nusse-Kudden så viktig för Kalle?
- Vad hände när folk försökte ta den ifrån honom?
- Är det bra att människor är olika?

Gör en bildutvärdering. Se mera reflektionsunderlägg i punkt 22

19. Sibelius

Målsättning: Eleverna skall genom en kulturell upplevelse få lära sig vem Jean Sibelius var, som kompositör och som människa.

Tema: Språk, kultur, nyfikenhet, kreativitet och respekt

OBS! Inled onsdagen med att göra Ett ord i taget. Info om detta hittar ni under punkt 7. När ni gjort det fortsätter ni med Sibeliustemat.

Årskurserna åtta och nio skall på onsdagen få ta del av en Sibeliuskonsert som Kyrksläotts musikinstitut ger i gymnastiksalen kl. 9.30. Innan konserten skall eleverna göra en snabb forskning om honom. De får med hjälp av sina telefoner och eventuella datorer söka reda på info och skriva upp så mycket som möjligt på tavlan under fem minuter. Sedan går ni tillsammans igenom vad eleverna hittat för information, innan ni går till konserten. Konserten är uppbyggd med musik och utdrag ur Sibelius dagböcker och brev.

Efter konserten diskuterar ni kort vad ni har lärt er för nya saker om Sibelius. Därefter gör ni berättelserna som finns i punkt 7.

20. Spel och knytkalas

Målsättning: Eleverna spelar spel och lär sig samsas och både vinna och förlora. Samhörigheten i klassen stärks.

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

Eleverna får ta med egna bordsspel samt frukter och grönsaker till knytkalas.

21. Svenska dagen

Målsättning: Den finlandssvenska kulturen belyses genom ett kulturellt program och skörd från temaveckan. Eleverna får ta del av ett festtal av Elisabeth Rehn.

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

Eleverna samlas med sina klasser för att ta del av Svenska dagen firandet. En del är i gymnastiksalen och en del i matsalen. Det finns listor som man fyller i för att veta var man skall vara. Alla får ta del av allt program via skärmar och högtalare. Efter att detta program är avklarat fortsätter man direkt med sin vänklass.

22. Utvärderingar

Ringreflektion

Alla sätter sig i en ring. Man läser upp påståenden och är man av samma åsikt så ska man sitta och är man av annan åsikt skall man stå. Vid varje påstående räknar man hur många som sitter och hur många som står, för att samla in statistik. Efter varje påstående frågar man av en deltagare varför den sitter och en annan varför den står. Det skall finnas motiveringar och argument. Andra får gärna också kommentera. Dessa skrivs också upp.

Åk 7-9 Ringreflektion för Workshoparna och Börje Mattsson föreläsningen

Påståenden

- Jag tycker att jag var i en workshop med ett tema som intresserar mig
- Jag tycker inte att min workshop hade något med temaveckan att göra (ledorden; nyfikenhet, kreativitet, mångfald, tolerans, respekt, språk, kultur och samhörighet)
- Jag lärde mig något nytt på min workshop/ föreläsningen
- Min workshop var tråkig
- Vi fick inte göra så mycket själva på workshopen
- Workshopen var för lång
- Börje Mattssons föreläsning var givande
- Workshopen var för kort
- Det var passlig längd på workshopen
- Det var långtråkigt att bara sitta och lyssna på Börje Mattsson

Till sist kan eleverna ge öppen feedback.

Årskurs 1-5 skall göra en ringreflektion på hela temaveckan

Påståenden

- Det har varit roligt att ha temavecka
- Jag skulle ha vilja ha temadagar alla dagar denna vecka
- Det var roligt att få kompisrespons
- Jag tycker att en del av programmet har varit tråkigt
- Jag tycker att vi har haft mycket olika program
- Jag tycker att allt program har varit tråkigt
- Jag förstår bättre nu, än på måndagen vad ledorden betyder (nyfikenhet, kreativitet, mångfald, tolerans, respekt, språk, kultur och samhörighet)
- Kompisresponsen var svår att göra
- Det skulle vara bra om skolan ordnade temadag en annan gång också

Till sist kan eleverna ge öppen feedback.

Bildutvärdering

Eleverna är indelade i mindre grupper. De sitter runt ett A3 papper och har var sin egen färgpenna. Nu skall de skriva ord och korta fraser utgående från sina upplevelser på pappret enligt bilden 1. Till exempel om de sett ett skådespel, så skall de skriva vad de tyckte om pjäsen, vad de kom att tänka på och vad handlade pjäsen om? Förklara bara såhär långt ännu. Se bild 1.

Bild 1

När de är klara med detta får de göra en boll i var sitt hörn och göra en egen stig (med en egen bild) som börjar från bollen och fortsätter genom alla de ord som de tycker att passar in på deras upplevelse, dvs. inte bara sina egna ord. Se bild 2.

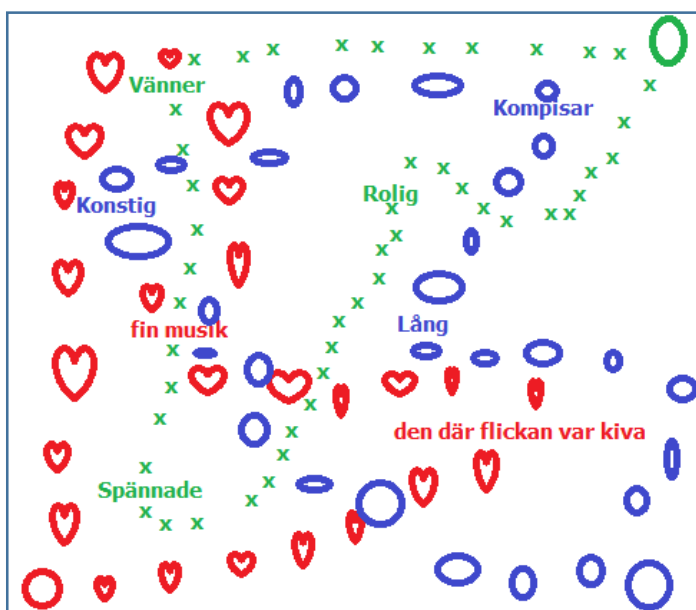

Bild 2

Efter detta får de se hur deras vägar har korsat varandra och vilka ord och fraser som flera har valt med på sin stig. Nu kan de diskutera utgående från dessa. "Vi alla tyckte tydligen om musiken" "Var det bara jag som tyckte att den var spännande?" "Kompisar och vänner är ju egentligen samma sak" På vilket sätt tyckte du att pjäsen var konstig?

Årskurs 1-2 gör en bildutvärdering av Nusse-Kudden

Årskurs 3-4 gör en bildutvärdering av Honungshjärta

- Hurdan tyckte du att pjäsen var?

- Vad fick den dig att tänka på?
- Vad var det bästa som hände i pjäsen?
- Vad var det sämsta som hände i pjäsen?
- Vad var roligt?
- Lärde du dig någonting?

Årskurs 5-6 gör klassvis en bildutvärdering av hela sin måndag

- Vad har du tyckt om programmet?
- Vad har varit roligt/tråkigt/intressant?
- Det bästa som har hänt under dagen
- Det här skulle du vilja göra en gång till
- Minst tre saker du lärt dig/insikter

Åk 7-9 gör klassvis en bildutvärdering av hela sin onsdag.

- Vad har du tyckt om programmet?
- Vad har varit roligt/tråkigt/intressant?
- Det bästa som har hänt under dagen
- Det här skulle du vilja göra en gång till
- Minst tre saker du lärt dig/insikter

Samtliga elever gör en kompisrespons sista lektionen på fredagen.

De sätter sig tillsammans med sin responskompis (som de har följt med hela veckan) och läser först uppgiften och fyller i den innan de ger positiv respons. Avsluta meningen med fokus på något positivt

1. Jag upplever att du under veckan ...
2. Det har varit spännande/intressant att märk att du...
3. Jag skulle vilja berömma dig för ...
4. Jag hoppas att du...

Alla gör även en självbedömning som läraren själv kan välja om den vill samla in

1. Det här har jag lärt mig under veckan
2. Det här skulle jag vilja veta mera om
3. Det här är jag bra på
4. Det här skulle jag vilja bli bättre på

Årskurs 6-9 skall på sista lektionen på fredagen fylla i en enkät på nätet gällande temaveckan. Jag har frågorna färdiga men har inte hunnit knacka in dem i webbformuläret. Skickar er länken när det är gjort.

23. Vänklassernas program måndag 2.11

Leken Zip-Zäp-Zåp

Målsättning: Alla skall bli du med tanken att det är ok att göra bort sig och skapa en trygg och trevlig stämning. Budskapet om att det är skillnad på att skratta åt och skratta med någon skall lyftas fram av lärarna.

Tema: Samhörighet, nyfikenhet, kreativitet, tolerans och respekt

Man står i en ring (dela upp gruppen i många mindre ringar) och så börjar någon med att peka på en annan, se den i ögonen och säga Zip. Nu har denne "bollen". Nu är det dennas tur att peka på någon annan, se i ögonen och säga Zäp. Den tredje pekar på en fjärde, ser den i ögonen och säger Zåp. Den fjärde pekar på någon, ser den i ögonen och börjar ramsan på nytt dvs. säger Zip. Till sist skall det bli ett tempo där alla följer med den osynliga bollen och ramsan Zip, Zäp, Zåp upprepas. Då någon missar genom att säga fel, inte vara tillräckligt snabb eller annars råddar så faller den bort. Då skall alla andra applådera och den som gjort fel vara glad, buga och gestikulera som om den gjort mål i VM. Till sist, när det är två kvar, så blir det duell. Den tredje sista som fallit ut blir duellmästare. En av duelldeltagarna väljer en siffra mellan 1-9. Nu ställer sig duelldeltagarna med ryggarna mot varandra. Duellmästaren säger ett tal i taget och för varje tal som hen säger tar duelldeltagarna ett steg framåt dvs. från varandra. När talet som duellmästaren säger innehåller den siffra som tidigare valts så skall duelldeltagarna svänga sig om och peka på den andra och säga pau (inte pang!) Den som är snabbare blir dagens Zip-Zäp-Zåp mästare! Publiken är domare.

Exempel på en duell

En av deltagarna väljer siffran 5

Deltagarna ställer sig med ryggarna mot varandra

Duellmästaren: 22

Båda tar ett steg framåt

Duellmästaren: 3864

Båda tar ett steg framåt

Duellmästaren: 51 (talet innehåller siffran 5!)

Deltagarna skall svänga sig om och peka på den andra och säga pau

Eftersom ni har många ringar och flera som vunnit duellen så skall vinnarna ha duell mot varandra ända tills det bara finns en kvar.

Genomgång av ledorden

Målsättning: Verktyg för att förstå vad temaveckan handlar om

Tema: Alla

Skriv ledorden på tavlan. Dela in klasserna i mindre grupper och så får de fundera på vad ledorden betyder i 5-10 min. Diskutera sedan med hela gruppen vad de kommit fram till. Skriv upp förklaringarna på papper så att båda klasserna har dem att jobba vidare på under veckan.

Ledorden är följande: Språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet.

Mellangympa

Målsättning: Röra på sig och samla sig igen

Tema: Samhörighet, nyfikenhet och kreativitet

Alla stiger upp och stå och plockar äpplen från äppelträdet så att de måste stiga upp på tårna och sedan rotar de efter potatis (med raka ben om man kan) i jorden. Gör detta några gånger turvis och visa åt varandra hurudan skörd ni fått. Samlas till sist i en ring och ta varandra i händerna. Blunda. En vuxen skickar iväg en impuls genom att klämma ena handen. Försök få impulsen att gå varvet runt.

Bikupan

Målsättning: Vi strävar till att hitta på nya idéer för rastverksamhet

Tema: Samhörighet, nyfikenhet, mångfald, kultur och kreativitet

Nu gäller det att hitta på rastverksamhet. Även lite galnare idéer är välkomna! Bikupan fungerar så att man först parvis funderar under två minuter på idéer, sedan slår man sig samman med en annan grupp och funderar i två minuter osv. tills man till sist presenterar idéerna för hela gänget. Rösta fram de fem bästa idéerna genom att man sträcker upp handen. De fem idéer som fått mest röster skriver ni upp och levererar till Marica med info om vilka klasser som hittat på idéerna.

Med den sista övningen kan ni justera tiden, dvs. hur snabbt ni börjar diskussionen med hela gruppen.

Gå till sist klassvis igenom dagens fortsatta program.

24. Vänklassernas ordkonstprogram fredagen den 6.11

Målsättning: Eleverna skall få vara kreativa, använda sin fantasi och våga göra bort sig.

Tema: språk, kultur, respekt, tolerans, samhörighet, mångfald, kreativitet och nyfikenhet

- Lek först Zip-Zäp-Zäp i mindre grupper.
- När grupperna är klara får de inom gruppen läsa en del av de historier som de själva skrivit.
- Improvisation

Dela in hela gruppen i sex stycken led. De skall stå två led tillsammans.

Instruera om att de ska få improvisera och spela upp en scen, t ex *Glassförsäljare och kund*. Tempot ska vara ganska snabbt. Ena ledet är kunder och det andra ledet är glassförsäljare. Kunden längst fram i kön börjar ställa frågor till glassförsäljaren längst fram i sin kö om vilka glassar det finns i år. Ingen får använda sig av bokstaven R. Så fort någon säger ett ord med bokstaven R i, får den ställa sig sist i kön och de andra applåderar.

Efter ett tag byter du scen, till t ex *läkare och patient, mäklare och kund, förälder och barn, servitör och restauranggäst*.

Tanken med övningen är att det är tillåtet att det blir fort och fel! Om man anstränger sig för att säga rätt stoppas flödet upp. Så håll tempot, och tänk inte så mycket!

- Till sist får de diskutera med sina vänelever om vad de har varit med om under temaveckan.

25. Workshopar

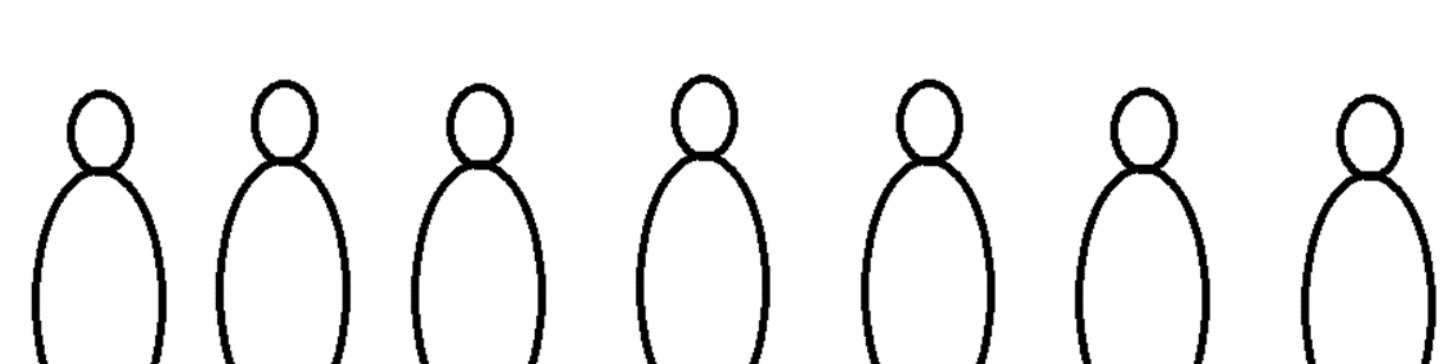
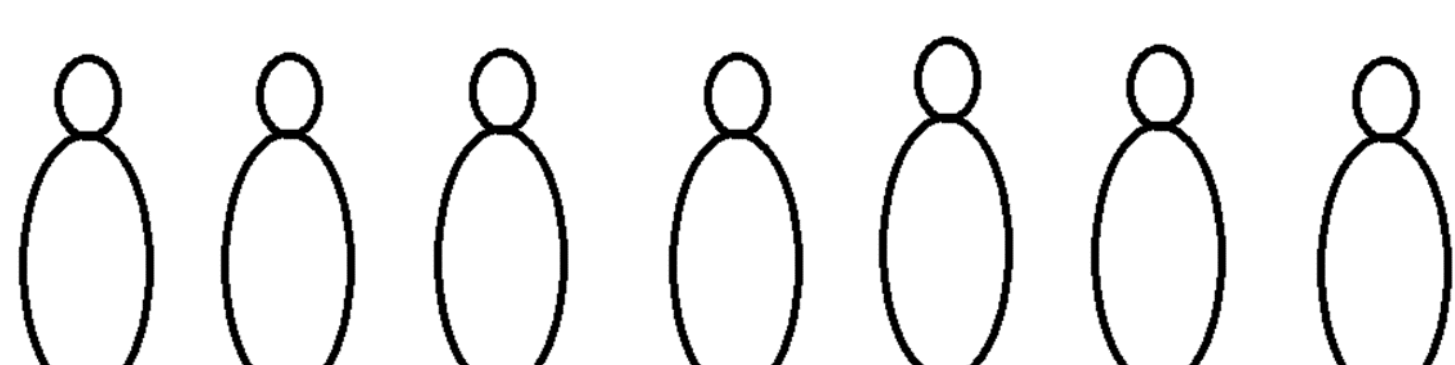
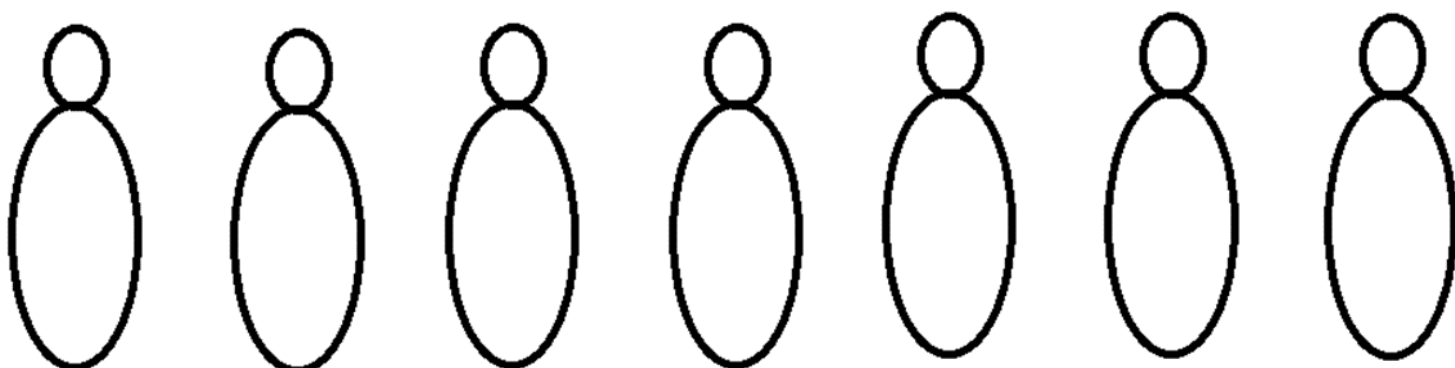
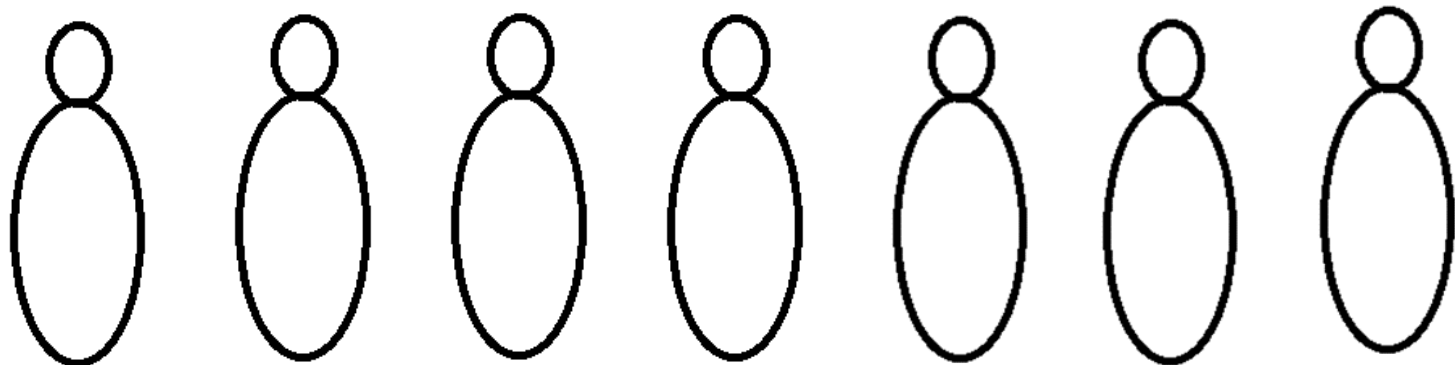
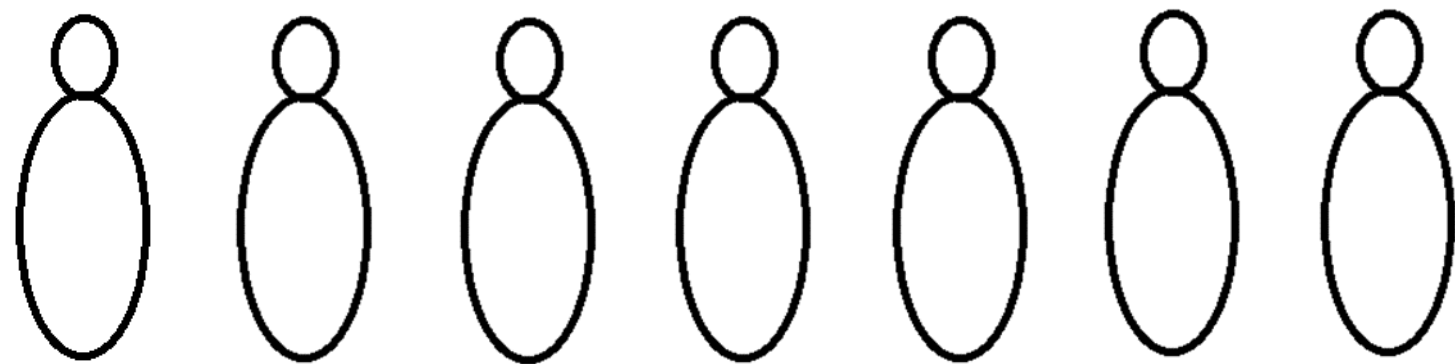
Målsättning: Eleverna skall få ta del av program som tangerar de olika temaområdena, genom att själva göra saker. Det är learning-by-doing som gäller. Till sist skall eleverna få reflektera över vad de gjort och vad de lärt sig och förmedla informationen åt de andra i sin klass.

Tema: Samhörighet, respekt, tolerans, nyfikenhet, kreativitet, mångfald, språk och kultur

Kolla först om ni har elever som skall delta i niornas julskådespel eller blogg-gänget. Har ni workshop samtidigt som de har träff så skall dessa elever inte sättas in i en workshop. Klassföreståndarna i åk 7-9 delar in sina elever i de olika workshoparna senast tisdagen den 27 oktober. Fundera noga vem som passar i vilken workshop. Kolla med ämneslärare om ni är osäkra i t.ex. handarbete, hussa, musik och idrott. Målsättningen är att workshoparna skall vara en positiv upplevelse. Sprid ut era elever så gott det går i olika workshopar. Det finns flera workshopplatser än det finns elever, så de som fyller i sist också skall ha valmöjligheter.

Observera att alla workshopar inte hålls tre gånger och att det finns ett maximiantal per workshop. Matkultur-workshopen hålls en gång under en längre tid och där äter eleverna den mat de tillreder som lunch. Lapparna för anmälningarna kommer att finnas i lärarrummet.

Den sista lektionen på måndagen träffas man klassvis. Då diskuterar man de olika workshoparna som eleverna deltagit i. De får kort berätta vad de gjort och vad de lärt sig eller fått för insikter. Till sist utvärderar man hela dagen genom Ringreflektion. Se info under rubriken Utvärderingar i punkt 22.

Jakten på den röda tråden

med språk och kultur som guide

Samtliga elever i årskurserna 1-9 i Winellska skolan skall få ta del av en temavecka, Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide, under den första veckan i november 2015. Ledorden för verksamheten är språk, kultur, tolerans, kreativitet, samhörighet, respekt, mångfald och nyfikenhet.

Målsättning

Eleverna i Winellska skolan skall under sin temavecka få uppleva skolan, skolgången och inläringen ur ett annat perspektiv än normalt. Skolan skall öppnas för flera generationer och intressanta gäster. Samhället skall inkluderas som en del av inlärningsmiljön, genom att föra ut eleverna på besök och exkursioner i sin närmiljö. Eleverna uppmuntras att själva ta reda på information, samt att lära varandra. Genom temaveckan löper en röd tråd som för eleverna genom tid och rum, där de kan plocka på sig information, hitta sina talanger, förkovra sina kunskaper, förbättra samhörigheten i skolan samt få bättre förståelse för de olikheter som finns hos människor. Winellska skolan är en skola för alla och målsättningen är att alla skall känna sig välkomna, sedda och accepterade som de är.

Konkreta åtgärder

Verksamheten under temaveckan skall bestå av möten mellan människor i par, i större och mindre grupper, med jämnåriga, mellan yngre och äldre barn och över generationsgränserna. Utgångsläget är att alla har talang och att alla har något att bidra med. Det arrangeras studiebesök, lekar, besök av gäster, pyssel, läsning, skrivning, drama, musik, matlagning, ordkonst, skattjakter, morgonsamlingar, föräldrabesök, upptäcktsfärder, besök av och/eller hos åldringar, bokprat och mycket mera. Väneleverna träffas och gör saker tillsammans. Hela personalen är engagerad i verksamheten.

Förverkligandet

För att kunna förverkliga sin temavecka samarbetar skolan med flera aktörer, inom alla sektorer. Ungdomsarbetare från kommunen, församlingen och Luckan Kyrkslätt involveras i programmet. Skolans bibliotek och Kyrkslätt's huvudbibliotek är aktivt med i samarbetet. Även Föreningen Hem & skola i Kyrkslätt är aktivt med i förverkligandet och arrangerar bland annat ett föräldramöte med fokus på läsning. Läsambassadör Katarina von Numers-Ekman håller bokprat för föräldrarna och årskurs 5 håller bokprat för årskurs 1. Skolans personal, eleverna och speciellt skolans elevkår, deltar såväl i planeringen som förverkligandet av temaveckan. Samhällspedagogstuderande Marica Fagerholm-Åsten sköter helhetskoordineringen.

Temaveckan inleds med en gemensam samling med program, information och uppdrag. Specifikt temaprogram arrangeras på måndagen, onsdagen och fredagen. På tisdagen och torsdagen har eleverna lektioner som är inspirerade av temat. Då dyker det också upp överraskningsgäster på rasterna och under lektionerna. Hela veckan kulminerar på Svenska dagen, då det blir avslutning med program och presentationer av vad man lärt sig, upplevt och gjort under veckan.

Verksamheten planeras och anpassas enligt ålder och kompetenser. Specialelever får ett program som är anpassat enligt dem. Under temaveckan får varje enskild elev både ta del av ett kulturellt program och skapa själva.

Tidsplan

Planeringen av temaveckan inleds i juni av rektor Kristiina "Kitta" Koli och koordinators Marica Fagerholm-Åsten. Ramarna för veckan presenteras för personalen i augusti. Eleverna och deras föräldrar informeras om temaveckan vid skolstarten. I september träffas personalen för att planera temaveckan. Koordinators har skilda möten med elevkåren, som skall inkluderas så mycket som möjligt i såväl planeringen som förverkligandet av veckan.

Efter temaveckan görs utvärdering och feedback, som sammanställs av koordinators.

Samarbetsnätverk

Koordinators bygger upp ett samarbetsnätverk kring temaveckan. I nätverket deltar personalen vid Winellska skolan, eleverna och speciellt elevkåren, föreningar, Kyrksläatts Svenska församling, Kyrksläatts ungdomstjänster och Kyrksläatts huvudbibliotek m.fl. Koordinators är länken mellan de olika samarbetsparterna och håller i trådarna för att man skall uppnå ett mångsidigt, lärorikt, roligt och inspirerande program. Samarbetet mellan hem och skola intensifieras tack vare temaveckan i och med att man i flera repriser under hösten informerar föräldrarna om verksamheten och inkluderar dem i planeringen. Föräldrarna bjuds in till skolan för att delta i temaveckan.

Temaveckans effekter

På kort sikt skall temaveckan uppnå målen att alla skall trivas i skolan och språket hos eleverna skall stimuleras. Toleransen och samhörigheten bland såväl elever som personal skall öka och undervisningen skall ske på ett roligt, omväxlande och kreativt sätt. Samarbetet mellan hem och skola förbättras.

På långsikt utvärderar man hur temaveckans undervisningsmetoder burt frukt och hur man inom den nya läroplanen kan utnyttja modeller som använts. Skolamorfären och skolkulturen förbättras genom det jobb man gör för att öka toleransen, respekten och samhörigheten bland eleverna.

Budget för Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide

Utgifter

Euro

Arvoden för föreläsare och gäster	6 x à 150e	900
Abbonerade bussar	2 x à 300e	600
	700 km x	
Reseersättningar	0,44e	308
Materialkostnader		400
Kulturföreställningar	2 x à 400e	800
Övrigt		150
Utgifter totalt		3158

Intäkter

Euro

Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt	700
Sparbanksstiftelsen i Sjundeå	300
Föreningen Hem & Skola i Kyrkslätt	700
Stiftelsen Pro Juventute nostra	1200
Egen finansieringsdel	258
Intäkter totalt	3158

Hej

Nästa vecka firas Svenska veckan i Finland. I Winellska skolan uppmärksammas detta genom att ni skall få ta del av en temavecka som kallas, Jakten på den röda tråden – med språk och kultur som guide. Alla elever deltar i temaveckan med eget program. Ledorden för verksamheten är *språk, kultur, mångfald, tolerans, respekt, samhörighet, kreativitet och nyfikenhet*. Under veckan skall ni få genom upplevelser fundera mera på vad orden betyder och så småningom hitta en röd tråd, som ger er den slutliga beskrivningen av orden.

På måndagen har vi en gemensam samling och därefter får ni träffa era vänklasser. På fredagen firar vi Svenska dagen och därefter får ni också träffa era vänklasser. På fredagen får ni också ta med er egna bordsspel samt frukter och grönsaker till knytkalas.

Ni kommer under veckan att träffas i mindre grupper för att diskutera vad ni varit med om och fundera på vad ni lärt er och hurudana insikter ni fått.

Ni kommer också att ha en responskompis under temaveckan. Det betyder att ni har en kompis i klassen som ni skall hålla ett lite extra öga på under veckan, för att sedan på fredagen kunna ge positiv respons åt denne.

Vi kommer att ha gäster i skolan som alla har olika bakgrund och som inte känner till skolan och dess system. Jag hoppas att vi alla kan hjälpas åt att få dem att känna sig välkomna, genom att vi hälsar och hjälper till då det behövs. En del av gästerna har inte svenska som modersmål, men det går ändå bra att kommunicera med dem, genom att se glad ut och använda kroppsspråk.

Vi är alla olika, alla lika värda. Ingen vet allt, alla vet något. Tillsammans är vi starkare. Det gäller att vara nyfiken och lyhörd, då får man reda på intressanta saker här i livet. Lycka till med Jakten på den röda tråden!

Soliga hälsningar, Marica Fagerholm-Åsten

”Det viktiga är att vi är olika. För annars vet man inte vem som är vem.”
Klara 5 år

Jakten på den röda tråden

med språk och kultur som guide

Samtliga elever i årskurserna 1-9 i Winellska skolan skall få ta del av en temavecka, Jakten på den röda tråden- med språk och kultur som guide, under den första veckan i november 2015. Ledorden för verksamheten är språk, kultur, tolerans, kreativitet, samhörighet, respekt, mångfald och nyfikenhet.

Målsättning

Eleverna i Winellska skolan skall under sin temavecka få uppleva skolan, skolgången och inläringen ur ett annat perspektiv än normalt. Skolan skall öppnas för flera generationer och intressanta gäster. Samhället skall inkluderas som en del av inlärningsmiljön, genom att föra ut eleverna på besök och exkursioner i sin närmiljö. Eleverna uppmuntras att själva ta reda på information, samt att lära sig av varandra. Genom temaveckan löper en röd tråd som för eleverna genom tid och rum, där de kan plocka på sig information, hitta sina talanger, förkovra sina kunskaper, förbättra samhörigheten i skolan samt få bättre förståelse för de olikheter som finns hos människor. Winellska skolan är en skola för alla och målsättningen är att alla skall känna sig välkomna, sedda och accepterade som de är.

Konkreta åtgärder

Verksamheten under temaveckan skall bestå av möten mellan människor i par, i större och mindre grupper, med jämnåriga, mellan yngre och äldre barn och över generationsgränserna. Utgångsläget är att alla har talang och att alla har något att bidra med.

Mera information så småningom

Mera information om temaveckan kommer att nå er via skolans hemsida, Helmi-systemet och i följande infoblad. Observera att ni föräldrar är hjärtligt välkomna att ta del av temaveckan och speciellt under onsdagen den 4 november, när vi har Läsambassadör Katarina von Numers-Ekman som gäst. Då hoppas vi att ni antingen dyker upp på dagen eller på kvällens föräldramöte som Föreningen Hem och skola i Kyrkslätt står värd för. På kvällen bokpratar Läsambassadören för er vuxna och hoppeligen har vi även några äldre elever som vill bokprata för de yngre barnen.

Marica Fagerholm-Åsten koordinerar temaveckan och nås på adressen fagerholmasten@gmail.com för önskemål, frågor och förslag.

7 CDG

lektion	Måndag	Onsdag	Fredag
2	Gemensam samling	Levande bibliotek	Svenska dagen
3	Vänklass	Kahoot	Vänklass
4	Börje Mattsson	Ett ord i taget+ berättelse	Spel och knytkalas
5	Workshops	Klassfoto+utvärdering	Utvärdering
6	Film		
7	Utvärdering/Insikter		

Årskurs 3

lektion	Måndag	Tisdag	Onsdag	Fredag
2	Gemensam samling	Positiva saker	Klassfoto	Svenska dagen
3	Vänklass	9.30 Djungeltrumman	Ett ord i taget+berättelse	Vänklass
4	Honungshjärta		Bok + uppgift	Spel och knytkalas
5	Diskussion +Fingervirka		Frågesport + diskussion	Utvärdering